

KÁVÉSIPAR SZAKKÖZLÖNY

a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a budapesti kávésegédek betegsegélyező-pénztárának
a Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyesülete
a budapesti I—III. ker. szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők-ipartársulatának
és a „Hungaria-nagyszálloda” betegsegélyező-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre korona 12.— Nyugdíj erre korona 8.—
Félévre korona 6.— Kifizető negyvenévesenkor 4.—
Az ipartársulati iroda és a kávésegédek betegsegélyező-pénztárának irodája
VII., Wesselyi-utca 4. szám alatt van.
Hivatalos órák délután 3—5-ig

Kiadótulajdonosok:
WAGNER JÓZSEF ÉS SZENTESI ALFONZ.
Felelős szerkesztő: **HALÁSZ ISTVÁN.**
SZERKESZTÉS ÉS KIADÓHIVATAL:
Budapest, IV., Keeskenéti-utca 5. szám
Kéziratok nem adnak vissza.

A budapesti kávésegédek betegsegélyező-pénztárának orvosai:
Nemi betegeknek:
Dr. ROSENBERG JENŐ
VI., Andrássy-ut. 35.
Dr. SOMOGYI BÉLA
VI., Nagymező-utca 51.
Dr. DRECHSLER DEZSŐ
IV., Vámház-kört 16.
Dr. SZIRTES ALAJOS
főorvos
VIII., Múzeum-kört 18

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv

ülvétetett Budapesten, 1901. évi március hó 18-ikán, a Budapesti Kávéssegédek betegsegélyező pénztárának

VIII. rendes évi közgyűléséről.

Jelen voltak: Némái Antal elnök, Holstein Zsigmond pénztáros, Harkai Mór, Steuer S., Grüneck Gusztáv igazgatósági tagok a munkaadók részéről; Magyarits Gusztáv alelnök, Kiss Pál, Szaladnya Mihály, Huszár Albert, Ólmosi József, Sándor Lajos igazgatósági, Bagó József, Kalász József felügyelő-bizottsági tagok a biztosítottak csoportjából, továbbá a munkaadók közül 9, a biztosítottak közül 23 kiküldött, végül Kemény Géza titkár, Horváth Lajos közlő.

1. Némái Antal elnök üdvözlő a megjelenőket és annak előrebocsátása mellett, hogy a közgyűlés az alapszabályok 28. §-a értelmében határozatképes, azt megnyitottak nyilvánítja. A jegyzőkönyv hitelesítésre Császár Gyula és Halasy Gyula urakat jelöli ki.

2. Kemény Géza titkár olvassa az 1900. évi március hó 26-án tartott VII. rendes évi közgyűlés jegyzőkönyvét, mely észrevétel nélkül hitelesített.

3. Titkár előterjeszti az igazgatósági évi jelentését, az 1900. évi kezeléssel szülő pénztári kimutatást és vagyonmérleget, valamint a felügyelő-bizottságnak erre vonatkozó jelentését. Ezeket a közgyűlés vita nélkül elfogadja és az igazgatóságnak valamint a felügyelő-bizottságnak a fölmentvényt egyhangulag megadja.

4. Elnök jelenti, hogy a napirend szerint a választások vannak soron. A választás szavazólapokkal történik.

A szavazatszedő-bizottságba Steiner Sándor, Grüneck Gusztáv, Halasy Gyula, Ólmosi József és Fritz Ferenc urakat, a jegyzőkönyv vezetésére pedig a titkárt kiküldi és a szavazás tartamára a közgyűlést felfüggeszti.

A szavazás akadálytalanul megtörtént, az elnök újabb megnyitja a közgyűlést és a szavazatszedő küldöttség jelentését átveve, kihirdeti a választás eredményét, mely a következő:

Igazgatósági tagok: Némái Antal, Weingruber Ignác, Grüneck Gusztáv; Kiss Pál, Sándor Lajos, Magyarics Ágoston, Hoch Lajos, Neumann Károly, Halasy Gyula.

Igazgatósági pótagok: Krausz Gyula, Bronner Miksa, Felügyelő-bizottsági tagok: Brück Károly, Ott Nándor, Taussig Sámuel, Felügyelő-bizottsági pótagok: Krausz G., Kállay Jenő, Wiener Sándor. Választott bírósági rendes tagok: Goldberger Salamon, Sztanó Miklós, Takács József, Szaladnya Mihály, Választott bírósági pótagok: Kaiser Miksa, Gernicz J.

5. Elnök jelenti, hogy a régi kávéházi segédgyelet lőkéjéből Röhrich János elhunyt tag után 100 koronát kintalványozott a törvényes és igazolt örökösöknek.

6. Neumann Károly indítványára a közgyűlés az elnökségnek és igazgatóságnak egész évi buzgó működéséért köszönetet nyilvánítja.

Egyéb tárgy hiányában, elnök a közgyűlést este 10¹/₂ órakor berekeszti.

Kmf.

Kemény s. k.
titkár.Némái s. k.
elnök.

A Budapesti Kávés-ipartársulat elnökségéhez a IV. ker. előjáróságától, másolatban a következő határozat érkezett:

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 4066/A. sz. Budapest sz.-főváros tanácsának. Sybert János budapesti lakosnak kávéházi iparengedély iránti kérelme tárgyában a sz.-főváros tanácsa részéről m. évi nov. hó 22-én 84540. sz. a hozott s az első f. iparhatósági határozattal egybehangzó II-od f. határozatot, mely fentnevezettet a IV. kerületben Vámház-kört 12. sz. a nyitandó kávéház engedélyezése iránti kérelmével elutasítja, folyamodó részéről a törvényes határidőben beadott felfolyamodás következtében vizsgálat alá vettem. Ennek eredményeképp az idézett II-od foku iparhatósági határozatot ezennel megváltoztatom, a folyamodó kérelmenek helyt adva, utasítom az illetékes I. foku iparhatóságot, hogy nevezett részére a kért iparengedélyt haladéktalanul adja ki, mivel a kávéházi ipar önálló gyakorlására szükségessé kelteke a felterjesztett iratok mellett fekvő, a folyamodó részére 3887/99. sz. a kiadott iparengedély alapján, kellek beigazolnak tekintendők, a székesfőváros kávéház és kávémérési ipari szabályrendelet 1. §-ának, az alsófoku határozatok indoklásában említett ama rendelkezése pedig, mely szerint az iparengedély megadása vagy megtagadása tekintetében az iparhatóság, a helyi viszonyok figyelembe vétele mellett saját belátása szerint dönt, az engedély megtagadására a jelen esetben nem szolgálhat okul, mivel a szabályrendelet idézett §-ában foglalt rendelkezés csakis úgy értelmezhető, hogy az iparengedély kiadásán csupán akkor lagadható meg, ha a helyi viszonyok, a létesítési számdékok üzlet engedélyezését valamely közérdek szempontjából nem engedik meg; kizárólag magánérdekek azonban az iparengedély kiadásánál semmi körülmények között sem szolgálhatnak akadályul, már pedig ez esetben csakis a már létező két vámház-körű kávéház magánérdeke s nem a közérdek lenne véde az által, ha a kért engedély megtagadatlak. A f. évi január hó 7-én 93140/900. sz. a kelt jelentésével felterjesztett ügyiratokat, valamint a Budapesti Kávés-iparta. utatnak közvetlenül hozzám benyújtott s a szóban levő ügyre vonatkozó kérényét, mely fenti határozatommal szinten elintéztet nyert, megfelelő további eljárás végett leküldöm. Budapesten, 1901. évi február hó 12-én. A miniszter megbízásából: olv. nev-aláírás, s. k., min. tanácsos.

— Az új szabályrendelet-tervezetben foglalt, a délelőtti kártyázásra vonatkozó illalmas rendelkezés törlesének kieszközése tárgyában, folyó évi március hó 22-ikén, Gundel János, Glück Frigyes és Némái Antal székes-fővárosi bizottsági tagok a polgármestereknél és az összes székes-fővárosi tanácsosoknál eljártak és előterjesztve az erre vonatkozó kérelmet, mindenütt kedvező ígértet kaptak. A küldöttség egyszersmind az alábbi írásbeli kérelmet nyújtotta át a tanácsosoknak:

»A fogadó, vendéglő, koresma, sörház, kávéház, kávémérés és pálinkamérési iparok gyakorlása tárgyában készült szabályrendelet tervezet 23. §-a a vendéglőkre és a 30. § értelmében a kávéházakra néve s ezeket tartalmazza:

»Ezen üzlethelyiségekben, a délelőtti folyamán, reggeli 6 órától déli

12 óráig mindennemű kártyázás szigorúan tilos.

Ez a rendelkezés az érdekelt üzlet-tulajdonosokra néve szerfőlött sérelmes; fontos anyagi érdekeket érint; mélyen belenyul a nagyközönség magánjogaiba, korlátozza az egyéni szabadságot; az üzlet-tulajdonosokat és a közönséget a rendőrség zaklatásainak szolgáltatja ki és mindezek mellett a kívánt célt sem éri el, mert a délelőtti folyamán mással is lehet szórakozni.

Az alulírt bizottsági tagok, egyszersmind az érdekelt ipartársulatok képviselői, tisztelettel arra kéri tehát Nagyságodat, hogy a tervezetnek a tekintetes Tanács előtti tárgyalásánál, az idézett rendelkezés kihagyása mellett állást foglalni kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1901. évi március 22-én.

Gundel János s. k. Glück Frigyes s. k.
Némái Antal s. k.

A Budapesti Kávés-ipartársulat elnökségéhez a székesfővárosi kávémérők ipartársulatától az alábbi átirat érkezett:

6.901. sz.

A Budapesti Kávés-ipartársulat tek. Elnökségéhez
Budapesten.

Van szerencsénk örvendetes tudomására hozni, hogy mult évi 190. sz. átiratukban foglalt kérelmük a f. évi március hó 13-án tartott közgyűlés által elfogadott, s annak gyakorlati keresztülvitele, a felsőbb helyen való jóváhagyása iránti teendők foganatosítására, alólított elnökség megbízást nyert.

Megszűnven ezzel közöttünk az eddig fennállott versengés, reméljük, hogy ezzel sikerült elérnünk azt, hogy most már mint egymástól független, de rokon két ipartársulat, a jövőben karöltve és közös érdekeinket együttesen véde, fogunk eljárni és így hathatósabban közreműködni, külön-külön iparágunk fejlesztésében. Midőn ezen, valamint fenti átiratban ígért támogatásukat kérjük,

Budapesten, 1901. március 24-én

maradunk kartársi üdvözléssel

Székesfővárosi kávémérők ipartársulata:

Orován Ármán, s. k.
alelnök.

A Budapesti Kávés-ipartársulat elnöksége a következő kérényintézte Rudnay Béla székesfővárosi m. k. államrendőrségi főkapitány urhoz:

Méltóságos Főkapitány ur!

A tisztelettel alulírott ipartársulatnak tudomására jutott, hogy a VI., nagymező-utcai Somossy-mulató és a VI., Révay-utczában levő Folies Caprice tulajdonosai engedélyt nyertek arra, hogy a helyiségeikhez tartozó tetli kertek-ben naponta reggeli 5 óráig zeneltethessenek és hogy nevezetesen ezt az engedélyt szabályszerű díjak lefizetése mellett bál-engedély ezimen kaptak.

Nem érezük magunkat sem hivatottnak, sem jogosultnak arra, hogy ezen — bár eddigelé szokatlan — kivételek megteremtése körül jogát Méltóságodnak kétségbe vonjuk vagy akár csak bírálat tárgyává is tegyük, mert föltétlenül meg vagyunk győződve, hogy a közrendészet érdekében

foganatosított intézkedéseiben nemcsak az egyesek jogos magánérdekeire, hanem a közérdek követelményeire is mindenkor tekintettel szokott lenni.

A tisztelettel alulírott ipartársulatot is a közérdek, összes tagjainak érdeke vezérelti, amidőn a fentemlített kivételes intézkedés miatt szót emel. Hogy ezt már eddigéig is nem tettük, annak oka abban rejlik, hogy úgy Albrecht Ferenc mint Leitner Henrik urak ipartársulatunk kötelékébe tartozó rendes tagok és másrészt, mert abban a nézetben voltunk, hogy a kivételes jogot a nevezettek csupán a farsang tartására nyerték. Mint-hogy azonban a farsang már elmúlt és ennek dacára a kivételes állapot tovább tart, kénytelenek vagyunk annak megszüntetésére Méltóságodat tisztelettel felkérni.

Kétségtelen ugyanis, hogy az említett helyiségekben bár egyáltalán nem tartatják, és a reggelig tartó zenelésnek egészen más céljai vannak, mint a nemlétző táncosok mulatását elősegíteni. Ily cselekedet azonban szörény nézetünk szerint a hatóság nem támogatható és nem nyújthat — még az engedély-díj lefizetése mellett sem — olyan jogot, amely csupán kivételes esetekben engedélyezhető.

Jól tudjuk, hogy a székesfőváros fejlődése, annak világvárosi színvonalra való emelése érdekében egyeseknek, testületeknek és hatóságoknak minden lehetőséget kell követni De valamint sarkalatos tétel ez, hogy nem lehet kétségbe vonni azt sem, hogy a székesfőváros emelése nem történhetik az egyes üzlet-tulajdonosok, vagy főleg egy egész tisztas iparág rovására, nem különösen a mai nyomászató közzgazdasági viszonyok mellett. A már többször említett két etablissement tulajdonosai amugyis is privilegizált helyzetben vannak: 15—20 büftekkelölő hölgy van alkalmazva üzleteiben, holott a női kiszolgálás a vonatkozó szabályrendelet értelmében egyáltalán tilos. Ha most még a privilegiumok szaporodnak és a kivétel állandó jellegűtől: akkor törvénytisztelő, a fennálló rendelkezéseket mindenkor szem előtt tartó tagjaink, akik a közterhekből oly jelentékenyen kivészik a részüket, egytől-egyetől lönkre fognak menni.

Nem hiszük, nem hihetjük, hogy Méltóságod előtt ezek a szempontok közömbösök lennének. Hiszen csak néhány évvel ezelőtt volt alkalmunk tapasztalni, hogy Méltóságod a tisztas kávésiipar érdekeit szörény viseli, amikor is a bodegakban elfajult női kiszolgálást megrendszabályozni sziveskedett.

Bizva Méltóságod igazságérzetében, hiszük, hogy a gyors és erélyes intézkedés ezuttal sem marad el és ebben a reményben ismételve kérelmünket,

maradván

Budapesten, 1901. márczius hó 19-én

kiváló tisztelettel

a Budapesti Kávési-ipartársulat

Némái Antal, s. l.
elnök.

A Budapesti Kávésségek Betegsegélyző-Pénztárának közgyűlése.

A Budapesti Kávésségek Betegsegélyző-Pénztára f. évi márczius hó 18-án este 9 órakor tartotta VIII. rendes közgyűlést Némái Antal elnöklete alatt, a munkaadók és biztosítottak szép számban jelentek meg. A jelen voltak névsora a következő: Némái Antal elnök, Magyarits Gusztáv alelnök, Kemény Géza titkár, Harkai Mór, Grünck Gusztáv, Hessmann Károly, Steuer Sándor, Freund Henrik, Császár Gyula, Gläser Fülöp, Blau A. Ignác, Holstein Zsigmond, Horváth L., Weingruber József, Dukász Jakab, Fritsz Ferenc, Halassy Gyula, Hoch Lajos, Ólmosi József, Szaladnya Mihály, Tauszig Sándor, Kalász József, Sándor Lajos, Talomisz József, Schwarz Béla, Neumann Károly, Wiener Sándor, Kiss Pál, Huszár Albert, Gást Ferenc, Gabriel Ferenc, Lőrincz Elek, Ott Nándor, Forintos Dénes, Bagó József, Kónya Sándor, Weisz Dániel. A szaksajtót Halász István szerkesztőnk képviselte.

A napirend a következő:

1. Elnöki megnyitó.
2. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése.
3. Az évi jelentés és zárszámadás előterjesztése és határozás a fölmentvény megadása iránt.
4. Választások.
5. Netáni indítványok.
6. Elnöki zárás.

A közgyűlés megnyitása előtt Némái elnök az alapszabályok 27. §-a értelmében, felhívja a megjelent tagokat a választók kiküldetésére, kiknek száma 60-an állapították meg. Kemény Géza titkár felolvassa a megjelentek névsorát, kik az elnök indítványára egyhangulag elhatározzák, hogy a jelenlevők választanak. Ezután az elnök konstataja a határozatképességet és a közgyűlést megnyitja. A napirend 2-ik pontja értelmében titkár felolvassa a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvét, melyet észrevétel nélkül elfogadtak és Császár Gyula és Halassy Gyula hitelesítették.

Titkár felolvassa az igazgatóságnak, a lapunk megelőző számában közölt szépen stílizált és mindenre kiterjedő évi jelentését, majd a zárszámadásokat, melyek egyhangulag tudomásul vétetvén és elfogadtatván, a közgyűlés a fölmentvényt egyhangulag megadta.

Következtek a választások, melyek tartamára az elnök felüggeszli a közgyűlést, miután Steuer Sándor elnöklete alatt Grünck Gusztáv, Halassy Gyula, Fritsz Ferenc és Ólmosi József tagokból álló szavazatszedő-bizottságot küldött ki.

A választások eredménye a következő: Igazgatósági tagok lettek a munkaadók részéről: Némái Antal, Weingruber Ignác, Grünck Gusztáv; a biztosítottak részéről: Kiss Pál, Sándor Lajos, Magyarits Gusztáv, Hoch Lajos, Neumann Károly, Halassy Gyula.

Igazgatósági póttagok a munkaadók részéről: Krausz Gyula, Bronner Miksa.

Felügyelő-bizottsági tagok: Brück Károly, Ott Nándor, Tauszig Sámuel.

Felügyelő-bizottsági póttagok: Krausz Géza, Kállay Jenő, Wiener Sándor.

Választott bíróság: Goldberger Salamon, Sztanój Miklós, Takács József, Szaladnya Mihály.

Választott bírósági póttagok: Kaiser Miksa, Gernicz József.

Indítványok nem tettek, de a napirend pontjánál Némái elnök megemlíkezi a múlt év eseményeiről, főleg, hogy a kormány a jövőben fenntartani szándékolt 8—9 betegsegélyző-pénztár közé sorozta a budapesti kávésségeket is, majd állt arra a nemes célú mozgalomra, mely a kávésségeket között állandó és a szörény gyermekek karácsonyi felruházására irányul, diesérölég említvén fel a mozgalom vezetői között Halassy Gyula, Ólmosi József, Magyarits Gusztáv és mindazok neveit, kik e nemes cél érdekében magukat régóta kitüntetik. Végül zajos éljenzés között jelenti ki, hogy a jövőben ő maga áll e mozgalom élére.

Neumann Károly az elnöknek és igazgatóságnak a múlt évben kifejtett sikeres megközelítéssel jegyzőkönyvi köszönet szavazását indítványozza.

Ezután Ólmosi József igazgatósági tag emelkedik szólarra és hosszabb beszédben foglalkozik az ügynöki rendszerrel. Némái elnök, Ott Nándor és még többen vettek részt a kérdés tárgyalásában.

Felmentiük e helyen, hogy a „Budapesti Pinczerek Szak- és Munkaközvetítő-Egyesülete” elnöksége a közgyűlés termében Némái Antal és Gundel János elnökökhöz címzett nyílt levelet osztaltott szét, melyben az ügynöki rendszert erősen megtámadja. A közgyűlés 10³/₄ órakor ért véget az elnök éljenzésével.

Jegyzőkönyv

Felvettelt Budapesten, 1901. évi márczius hó 14-ik napján a »Budapesti Kávésségek Köre« X-ik karácsonyfa-ünnepélyt rendező-bizottságának ülésében.

Jelen voltak: Ólmosi József elnök, Halassy Gyula pénztárnok, Lederer Samu, Schwarz Béla, Kalász József és Forintos Dénes.

1. Ólmosi József elnök üdvözli a megjelenteket és az ülést este 9¹/₂ órakor megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Forintos Dénes és Kalász József urakat kéri fel.

2. Elnök jelenti, hogy a mai ülés tárgya a m. é. december hó 19-én megtartott karácsonyfa-ünnepély zárszámadása.

Bemutatja és okmányokkal igazolja, hogy 1323 korona 74 fillér bevétellel szemben 1301 korona 60 fillér kiadás volt s így a tiszta maradvány 22 korona 14 fillér.

Felhívja pénztárnokot, hogy ezen 22 korona 14 fillér maradványt esatoltassa a Pesti magyar kereskedelmi banknál már elhelyezett 400 korona 78 fillérhez.

A bizottság az elnök jelentését helyesséssel tudomásul vette.

Több tárgy nem lévén, elnök a bizottság tagjainak közreműködésükért köszönetét nyilvánítja s az ülést este 10 órakor berekeszti.

Kmf.

Tanonez-otthonok.

E czimen Sugár Ignác, a miskolci keresk. és iparkamara nagy képzettségű titkára, a »M. I.-ban a következő, iparunkat is érdekli czikket írta:

A tanonezok kiképzésének ügye tudvaleőleg a kisipari kérdés egyik legfontosabbja, melynek helyes megoldásától függ igen nagy részben a közműves osztály sorsa. A kiképzésről intézkedő tételek törvényeink nem elegendők. Sajnos, a társadalmi tevékenység még kevésbé s messze mögötte marad a jogos várakozásoknak. A társadalmi erők megnyilvánulására és kifejtésére természetesen a legjobb törvény mellett is elegendhetlen szükség van. Nagy bajunk ma is az, hogy e társadalmi erő szörény ereske módjára csillámlik csak fel. Alig van e téren másról tudomásunk, mint a magyar iparosság egyik jeles vezérének, Thék Endrének a tanonez-otthonok alapítása körül való tevékenységéről, valamint a nagyemberbarrát, Glüek

Frigyes ily célú alapítványáról¹⁾ és az izr. közműegylet tanonez-menhelyéről.²⁾

A tanonezképzés veszélyei a városi életben tudvaleőleg jóval nagyobbak, mint a kisebb községekben, előbbiekben az ellenőrzés nehézségei, a nagyvárosi csábító alkalmak, a különféle egészégtelen befolyások a serdülő tanonez nevelésére hátrányosan hatnak. Az egykori patriaralizmus éppen a városi életben szünt meg. Itt a tanonez ridegen áll a munkaadóval szemben, elhagyott, magára utalt. Könnyen kerülhet tehát a lejtőre.

És így éppen a városokban főgond a tanonezokat ez oldalról is megóvni, mert nincs házi fogyelem, nem élnek a munkaadóval családi kapcsolatban. Ezek pótlására szolgálhat a tanonez-otthonok, menhelyek, melynek fontos ügyével az osztrák kormány is foglalkozik, összegyűjtette és kiadta a vonatkozó adatokat.³⁾ Bizonyára hazánkban is kell e nagyfontosságú ügygel foglalkozni, hisz a bajok nálunk e ponton is nagyon égetőek s ideje volna már, hogy a társadalom is megmozduljon és ne csak az ipartörvény örökös reformjától várja a javulást. A paragrafusok önmagukban holt betűk; életet, lelket beléjük csakis eleven testületi szellem, a társadalom erejének nyilvánulása ünthet.

Ha ez erő nálunk is alkotni kész és képes, nem zárkozhatik el a kormány, hogy a társadalom segélyére siessen.

A tanonez-nevelésnek lényeges eszközei lehetnek a népesebb városokban létesítendő tanonez-otthonok, melyek a munkaidőn kívül terjesztik ki gondjaikat a tanonezokra. A tanonez-otthon felügyelet alatt tartja a hozzája tartozó tanonezokat s ez pótolja a hiányzó jó erkölcsű nevelést. Az Otthonban megfelelő oktatásban részesítik őket, megóvják testi-lelki állapotukra veszedelmes befolyásoktól, művelik a zenét, éneket, illedelmes magaviseletre szoktatják, a testi erő kimelésére s fokozására, barátságos együttélésre. A sajnosan tapasztalt elvadulás ellen bizonyára szükséges és fontos dolgok ezek.

A tanonez erkölcsű nevelése talán még nagyobb és jogosabb panaszokra ad alkalmat, mint a szakmabeli kiképzés rossz volta. Sőt előbbieknek magára a szakszerű kiképzésre is van és pedig súlyos kihatás, mert erkölcsi beltartalom nélkül egytelény elhelyezésben, tehát a kisiparban sem lehet valóban alaposan és szakszerűen nevelni. A ki tanonezokorában megromlik, abból vajmi ritkán lesz jó segéd és még ritkábban jó mester, ki hivatalának becsülettel megfelel. És ha nálunk annyi a panasz, oka az, hogy a neveléssel vajmi keveset törődnek. A rossz példa ragadós és egy rossz, vásólt tanonez elronthat tíz, száz jót, mikor elekorában oly fogékonyak a tilos, a csásos rossz iránt.

A »régi jóvilág« e téren aligha teremthető meg újból, modern eszközökhöz és formákhoz kell tehát nyulni, főleg olyan tanonezoknál, kik sem a mester, sem a szülő családi életének melegsége és jó hatását nem élvezhetik. A tanonez-otthonoktól azonban nemcsak ezt remélhetők, hanem azt is, hogy az u. n. jobb családok az iparos pályától való idegenkedése is leküzdhető volna, ha a szülők tudják, hogy a tanonezok megfelelő ellátásban és nevelésben részesülnek. Ezt a tanonez-otthon jórészt biztosíthatja. A tanonez-internatus ügye tehát alaposan megfontolandó, mint a tanonez-nevelés s képzés egyik új eszköze. E tekintetben lehet hivatkozni azon eredményekre, a miket a székelyfiúk kiképzése terén az államvasutak és állami gyárak elérték, mely berendezés közel jár a tanonez-otthonok által kitűzött célhoz.

Különdön, mint ezt az említett füzet kimutatja, az ez irányú tevékenység nagyobb, a min nem csodálkozunk. De ott sem oly nagy irány, mint indokolt volna. A berendezés változatos. Van olyan menhely vagy otthon, mely teljesen internatus, van olyan, mely csak lakást vagy élelmezést ad, van olyan, mely csak a tanonezok gyűlhelyeül szolgál. A változatosság a helyi viszonyok természetes folyamomája, mert míg nagy városokban szükség lehet teljes berendezésre, kisebb helyeken a részleges is nagy szolgálatot tehet. P. o. kisebb városainkban, hol még általában divó szokás, hogy a tanonez a mester családjának tagja, megfelelően az is, ha a tanonez-otthon csak alkalom és hely a tanonezoknak munkaidőn kívül való egyesítésére, az ünnepi és vasárnapi munkaszünetek megfelelő felhasználására; a hol nekik való olvasmányokkal, játékkal, zenével, előadások élvezésével, kirándulásokkal tölthetik el az időt.

A tanonez-otthonok létesítésének és fenntartásának gondja első sorban az iparos világot terheli. Nekik, illetve organizációjuknak feladata ez. Így az iparteületek, főleg ott, a hol megvan a kellő értelmi és anyagi erő: nagyobb létszámmal bíróknál. De a hazai kereskedelmi és iparkamrák sem zárkoznak el sohasem a kisipar javára szolgáló berendezések támogatásától s talán feltehető, hogy

¹⁾ Ebben a cikkiről töved. Glüek Frigyes alapítványa a tanonezok jutalmazására van szánva.

²⁾ A Don Bosco-féle egyházi tevékenységéről is csak most halunk.

³⁾ Die Errichtung von Lehrlingshorten. Bécs, cs. k. államnyomda. A füzet szerzője N. a. s. k. Alajos polg. isk. igazgató Brünn, kit ennek elkészítésével a kormány bizott meg.

a községek is megteszik a magukét és betelözésül a kormány is.

Ha mindjárt nem is alkotható teljes otthon, amely lakást, élelmet is nyújt, a szóp munka kezdetét vehetné oly intézmények létesítésével, amely egyelőre csak a munkaszünetes idők jelzett eltöltésére ad módot. Ilyen volna p. o. egy-egy tanító vezetés alatt az iskolák ép ekkor rendszerint szabadon levő helyiségeinek e célokra való felhasználása, az ipartestület felügyelete alatt.

Ez úgy bizonyára megérdemli, hogy azok, kik a kisiparosra, a leendő iparosok jövője iránt érdeklődnek, vele behatóbban foglalkozzanak, ezzel is bizonyosságát adandó, miszerint a jelen súlyos helyzetben tettekkel akarnak és készek javítani, nem csupán szónoklatokkal. A tanonev-olthokok, menhelyek a tanonevnevelés és képzés lényeges eszközei lehetnek és ezért meg kell mozdulni a mi társadalmi erőnknek is.

Az új szabályrendelet-tervezet február hó 25-én tárgyalta a közrendészeti bizottság, mely tárgyaláson ipartársulatunk érdekében gazdag elnöke, Némái Antal is részt vett. A női kiszolgálás kérdésénél azt az indítványt tette, hogy erőköltéssel kifogástalan nők nyáron csakis este 9 óráig, télen pedig 8 óráig legyenek foglalkoztatvaók, míg ama nők, kik az üzletteljárásos háznépéhez tartoznak, egész az üzlet bezártáig szolgálhatnak fel. Ugyancsak elnökünk tette azt az indítványt, hogy a zenélési záróra, bucsuk vasárnapján azon kerületre nézve, melyben a bucsu van, valamint a kerület határát képező utcák tulsó oldalára nézve, utolsó farsang keddjén és Szylvester-estéjén a székesfőváros egész területére nézve, éjfél utáni 3 órában állapítsák meg. A bizottság Némái mindkét indítványát egyhangúlag elfogadta és a tervezetet szerintök módosította.

A székesfővárosi kávémérők ipartársulatának elnöke, W o w e s z n y Arnold kávémérő és vendéglős, f. évi március hó 24-én déli 1 órakor élete 43-ik évében elhunyt. Temetése nagyszámú gyászoló közönség részvételével március 26-ikán d. u. 1/4 órakor volt a IV., Ferenc József-rakpart 12. sz. a. gyászházából. Halálát soktagu családja siratja. Aldás poraira!

Fényes lakodalmi ünnepélye volt mult hó 7-én Keleti Henrik szaktársunknak a Folies Caprice jóhírnevű fiatal bérőljének. A mulató első emeleti helyiségében óriási terített asztal mellett foglalt helyet mintegy 100 meghívott vendég, kik a pompás menü elköltsége után, melyhez a zenét Dajna Balog Rudi, a Nemzeti Casino kedvelt fiatal primásának kitűnő zenekara szolgáltatva, habzó Törley és François mellett ünnepelték a fiatal párt. Az ebédet táncz követte, mely késő estig tartott. A nászalkomán sok sikerült felkészítő hangzott el. Az első Rott Sándor, rendező, a genialis kómikus tartotta, melyet nyomon követett a többi. Az ünnepélyen jelen volt Leitner Henrik, Ós-Budavára igazgatója nejevel és a variété és vendéglős-körök számos képviselője.

Pinczerek a minisztereknél. A Budapesti Pinczerek Szak- és Munkaközvetítő-egyesületnek mintegy 100 tagu küldöttsége járt mult hó 23-án Széll Kálmán és Hegedűs Sándor minisztereknél Pichler Győző orsz. képviselő vezetésével. A küldöttség célja az volt, hogy eladja a pinczérsgé panaszait az ügynöki rendszer ellen és a sérelmekre orvoslást kérjen. Ez ügyben lapunk egyik barátjától, egy előkelő kávéház számadójától a következő sorokat kaptuk:

Budapest, 1901. március 26.

Tekintetes Szörkesztő Ur!

Az alábbi sorokban számolok el arról, hogy a pinczerek bajaikat a legfelsőbb fórum: a miniszter elé vitték.

Alázatos kéréssem volna Tekintetességéhez, hogy egy pár jóakaró megjegyzést fűzve ezen tényhez, b. lapjában hirt adna róla.

Egy év óta fennálló egyesületünknek díjtalan munkaközvetítő irodája, ha a főnökök részéről kellő pártolásban részesülne, meg volna oldva a probléma. Sajnos, hogy főnökeink mégis csak az ügynököket pártolják s nem töltnék, az egyesület díjtalan közvetítő-irodájától, hanem tőlük, kik kizsákmányolják a személyeket — rendelnek.

Szomorú állapotok ezek, mert egy ilyen ügynök a legcsékélyebb állás betöltésénél valóságos árverést rendez az azt helyezi el, ki legtöbbet fizet. Nem ritka eset, hogy ilyenkor 20 — 50 sőt 100 frt közvetítő díjat zsebel be az ügynök. Pedig hát a pinczér és kávéseggéd állása nagyon kevéssé tartós és így előfordul, hogy ugyanazon helyet egy évben 4 — 5-ször is betölti az ügynök.

A sok sérelem orvoslásának kieszközölésére előzőhöz, Pichler Győző orsz. képviselő ur: Budapesti Pinczerek Szak- és Munkaközvetítő-Egyesületének mintegy 100 tagu küldöttségét vezette a n. kir. belügyi és kereskedelemügyi urak elé f. hó 23-án: A házminiszterelnöki szobájában fogadta Széll Kálmán belügyminiszter ur, majd Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter ur a küldöttséget. Az egyesület nevében a pinczerek emlékiratot nyújtottak át és szónokolt, Pichler képviselő ur ékesközlően ecsetelte a pinczérsgé keserves bajait és előadta a helyszerző ügynökök hallatlan visszaélései elleni jogos panaszait.

Mindkét miniszter ur azzal boesájtotta el a küldött-

séget, hogy kérésüket megfontolás tárgyává teszik és bajaik rövid idő múlva orvosoltatni fognak.

Egy kis jóakarót, egy kis igazságszeretetőt a saját részéről s nyert esatánk leszlen!

fogadja stb.

A pinczéri karnak a helyszerzők ellen megindított harca több tekintetben jogos ugyan, de a ki jelen volt a Budapesti Kávéseggéd Betegsegélyző-Pénztárának közgyűlésén és figyelemmel kísérte ott a Kávé-ipartársulat kiváló elnökének az ügynöki rendszerről tartott nagyszabású beszédét, be fogja látni, hogy a felpanaszolt bajok régi keletűek. Az a nyilt levél, melyet a Szak- és Munka-közvetítő Egyesület intézett G u n d e l János és N é m a i Antal elnökhöz, feltárja ugyan a helyzetet, de több pontjában tuloz. Vannak az ügynökök között is kivételek. Nem mindegyik zsarol. Az általánosítást helyett célszerűbbnek találók, ha az egyesület konkrét esetekkel állana elő. A tényleg zsaroló és a kenyerüket nehezen kereső pinczereket lelkellenül kiszípolozó ügynökök ellen mi is állást foglalunk, de a míg megbízható adataink nincsenek, csak hallgatagon vehetünk részt a küzdelemben. Az ügynöki rendszer hibáival különben jövő számunkban részletesen foglalkozunk. Addig is felkérjük mindazon pinczér és kávéseggéd szaktársainkat, kiknek valamelyik ügynök ellen jogos panaszuk van, hogy ezt lapunkkal mielőbb részletesen közöljék.

A pékek vasárnapi munkaszünete. A sütőmunkások vasárnapi munkaszünetének ügyében értesülésünk szerint döntött már a kereskedelemügyi miniszter. A mint tudva van, a pékmesterek tartott értekezletükből kifolyólag, azt kérték, hogy: 1. a kemenyében való alágújítás vétessék ki az ipari munka fogalma alól és házi-cseléd által munkaszüneti napokon is bármikor legyen végezhető; 2. az előmunkálatok vagyis a kovászás és dagasztás ideje az eddigi gyakorlat szerint esti 10 órakor kezdődjék, engedjék meg, hogy a dagasztást követőleg — a lészlák feldolgozása és külső, vagyis a teljes munka éjfél 12 órakor kezdetül vehesse; 3. a sütőipari munkálatok a munkaszüneti napon d. e. 10 órakor beszünteltesenek és csakis a magánosok által, a sütőhöz sütés céljából vitt lészlaneműeknek egy erre önkényt vállalkozó és ezért külön díjazandó inspekeziós munkás által végezendő külsőre engedjék meg déli 12 óráig. A miniszter döntése úgy szól, hogy vasárnap és egyéb munkaszüneti napokon a teljes munka tizenegy órákor megkezdhető. A döntés tehát a közvéputat választotta s a mellékérdéseket nem érintette. A mint értesülünk, ebbe a sütőmesterek bele is nyugszanak.

Visszaélések a magyar gyufagyártás kárára.

A Szegedi Napló írja a következőket: »A magyar gyujtógyárosoktól nem lehet elvitatni azt az érdemet, hogy meg tudtak mozgatni a saját maguk és a magyar ipar érdekében a közönséget. De kárba-vész a fáradozásuk, mert nem tudják megakadályozni a magyar ipar meghamisítását. Türetetlen állapot, hogy a hazánkban keletkezett hazafias mozgalomból a külföldi gyárosok huzzanak hasznot. Hibásak ebben a magyar kereskedők, a kik ismerik a magyar felirással ellátott gyártmány osztrák eredetét és mégis terjesztik ezeket a falsifikátumokat a magyar közönség körében. Ilykép a kereskedők minden egyebet csinálnak, csak a magyar ipart nem pártolják. Szigorúan kellene megbüntetni nemcsak a gyárost, a ki gyártmánya eredetere nézve a közönséget megtéveszti, hanem a kereskedőt is, a ki ehhez segítkezik. A közönség figyelmeztetésére itt közöljük a legelterjedtebb hamisítványokat: Legjobb biztonsági népgyufa, Ezredéves kiállítás gyufa, Valódi kardos rózsagyufa, Kardos biztonsági gyufa, Haranggyujtó, Első magyar biztonsági gyufa, Rákóczi-gyufa, Wekerle-gyufa, Magyar korona-gyufa, Honvédszobor-gyufa és Millennium-gyufa. A magyar kormányknak erélyes rendeletekkel kellene véget vetnie ennek a garázdálkodásnak és ha a külföldi gyárost nem érheti el a kormány keze, büntesse meg keményen a viszonteladókat, kiknek magyar létükre nem szabad hozzájárulni a magyar közönség megtévesztéséhez, a magyar iparpártolási mozgalom kigunyolásához.

Alapítottatott 1801.

Legfőnőbb minőségű v a l ó d i

Ménes-Gyoroiki

vörös és fehér

Muszka-Magyarádi

asztali- és csemege-horokat

ajánl legnagyobb választékban

Domány József Aradon

cs. és kir. Ő Felsőge a szász és szerb király és Ő fensége Károly hajor hercegnék

udvari szállítója, szőlőbirtokos és bornagykereskedő.

DIADAL-pezségőbor

EBERHARDT ANTAL

BUDAFOK.

Vezérképviselő: ÖRLEY GÉZA

Budapest, VIII., Baross-utca 129.

Hazánk természetes savanyúvizeinek sorában az elsők között foglal helyet
MOHAI

ÁGNES-forrásunk,

melynek használatát alább következő számtalan jó tulajdonságánál fogva ajánljuk.

Ágnes-forrásunk olesó, kellemes tiszta ivóvíz dús szabad és kötött szénsavánál fogva speciálisan övöszer járványos betegségek, továbbá a különösen nyáron jelentkező hasmenés ellen.

A már meglevő gyomor- és behúrtartó gyermeknél és felnötteknél egyaránt gyógyítja, lázas megbetegedéseknél pedig nélkülözhetetlen mint hűtő, hűgyhajtó és szomját csillapító szer.

Különösen kiemelendő az Ágnes-forrás mint borviz, a mennyiben a bort nem festi, s ízét kellemes, simábbá, szóval itatóbbá teszi s így frisses (Spritzer) gyanánt az elsők közt ajánlható.

== Kedvelt borviz. ==

*A mohai Ágnes-forrás
kezelősege.*

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Die Buchbinderei mit Maschinenbetrieb

von LEOPOLD NEUMANN BUDAPEST, VIII. Múzeum-kört 10

fabriciert seit Jahren als Spezialität

Kaffeetafel-Mappen, Spelsekarden-

Decken und Rohrzeltungshalter aus dem besten Material.

Gediegene Arbeit — Prompte Lieferung — Prospekte zu Diensten.

Legjobb minőségű

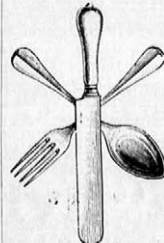
alpaca- és china-ezüstárukat

ajánl

HERRMANN J. L.

cs. és kir. udv. és orsz. érezáru gyári raktára

Budapest, IV., Klotild főhercegnő-palota.

Évöszközök, bors- és só-tartók, leveses-csészek, eczet- és olaj-állványok, kenyérkosarak, tálcák, serpenyők, kancsók, asztaldiszek, gyertyatartók, állócsillárok stb. stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

16 nagy kitüntetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapítottatott 1819. évben.

KERTÉSZ TÓDOR

műiparú raktára BUDAPESTEN, Kristóf-tér.

Kugli bábok száraz gyertyánfából készítve, szokásos vastagságban 36—38 cm magas; egy készlet 2 frt 25 kr.

Lignum Sanctum kugli-golyók

9 9¹/₂ 10 10¹/₂ 11 11¹/₂ 12 12¹/₂ 13 13¹/₂ 14 14¹/₂ 15 cm. Átméretű
1.10 1.25 1.40 1.55 1.75 1.95 2.15 2.35 2.55 2.75 2.95 3.15 3.40 frt.

Kugli golyók száraz gyertyánfából, nagyság szerint 75, 80, és 85 kr. Kuglizóba nagy pléh-persely lakatra 1 frt. Kerti gyertyatartó szél ellen üvegborítással 1 frt. Kerti lámpa petroleumra 2.20. Lampion kertek kivilágításához 10, 20, 30 kr. Magnesium fátyla vörös, fehér, zöld színben 30 percig meglepő nagy világosságot ad, darabja 1.40. Abrosz meg-erősítő szél ellen a szabadban, 100 drb 4 frt. Evőszék, fekete, fanyeli, 12 pár 2.70, csontnyelű 3.60. Ső- és paprikatartó fogpiszkáló tartóval, 50 kr. Kenyérvágó kés 1 frt, 1.50. Sonkavágó kés 1.20. Sonkaprés, fátalapzaton 5 frt. Szalvétaprés, bikkfából 52 cm. hosszú, 26 cm. széles 4.80. Dugaszhuzó 20, 40 és 60 kr. Dugókimeelő készülék falra vagy ajtóra felerősíthető 2.50. Dugókivevő, az üvegbe esett dugókat kivenni, 15 kr. Kézidugaszoló kalapácsal 90 kr. Biztonsági borlehuző gummeső 2.40. Hidraulikus hordó szádszelep, csapra állított bor, sör, pálinka, borszesz stb. egyéb szesz italok megaványodása ellen, 1 frt. Üvegmosókefe 85 kr. Borszivattyú gumi-labdával 1.80. Czitromprés, porcellánból 25 kr. Amerikai hús-vágó 3.50, 6 frt. Húspuhító 35 kr. Mandula, zsemle, dió stb. reszelő 1.80. Bors-őrítő 40 kr. Habverő vagy tovajakészítő, 10 literes 80 kr., 1 literes 1.20, 2 literes 2 frt. Fagyalt készítő 8 12 18 24 adagra. 4.50 6.50 7.50 10.—

Gólyorsforaló 80 kr. Kétszítító készülék 50 kr. 1 doboz angol smirglipor 60 kr. Automa-tikus patkányfogó 2 frt. Egérfogó, egyszerre több egereket lehet fogni azzal, 40 kr. Szabógar fogó 80 kr. Újságtartó, minden nagyságú újsághoz, drbja 75 kr. Billárd-golyó, elefantcsonttűzár, 1 készlet 3 darabbal 62 64 66 mm. Átm.

9.— 9.— 9 frt

Franciaia újköbör, 100 drb keverve 1.60 Dáköbör-ragasztó, 1 doboz 40 kr.

Dominó-játék, 90 krtól 2.20-ig. Kávéházi dominó, átszögelt, 7—9 frt.ig.

Tivoli társasjáték, a vendégek szórakoztatására 58 68 78 88 cm. hosszú 3.50 4.50 6.— 7.— frt.

Sakktabla politrozott 21 26 32 37 42 cm

Sakkalakok, angol forma egy készlet 1 2 3 4 5 6 7 sz. veres 1.— 1.40 1.80 2.50 3.30 frt.

Pinczertáska derékre esatolható szarvasbőrűl egyes, kettős, hármás 2.— 2.40 2.80 3.20 5.— 6.40 7.20

Roulette-játék (Monte-Carlóban ősmert szerencsejáték) leírással és játékszabályokkal, 16 18 20 22 24 26 28 30 32 34 cm. átméretű 2.— 2.40 2.85 3.60 4.30 5.— 6.30 7.20 8.50 10.— frt.

Szivar- és cigarettaszekrény pinczereknek, zárral, 4 osztálylyal 3 frt, 6 osztálylyal 4 frt.

Papír-tányérok, nyári mulatságok, kirándulásokhoz 100 darab 90 kr., 1 frt 25 kr.

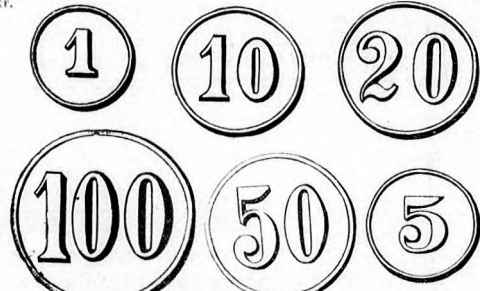
Világos tölgyfa szervir-tálcza, 1.20 1.30 1.50 1.60 1.80 2.20 2.70 3.— 3.80 frt.

Grácer Closetpapír-tartó szekrény, elzáráható 2 frt 50 kr., egy csomag papír hozzá 35 kr.

Sörmelegítő nicketeső 80 kr. Hygienikus kávé-olajvíz víztöltés-el majlikából 1 frt.

Szélfogó-készülék, önműködő, minden gyertyára alkalmazható, szabadban a szél ellen 90 kr., egy üveg kívül 20 kr.

Ellenőrző - bárczák
(rajz szerinti nagyság)
1-es sárgarézbe 1.—90
5-es sárgarézbe " 1.20
10-es nikelbe " 1.40
20-as sárgarézbe " 2.20
50-es sárgarézbe " 4.—
100-as sárgarézbe " 5.—
100 drb

Flobert, csel- és madárlevő puská 6.50, 9.50, 11.50. Időjóslo barát, esnos svájci házikóban 1.20, nő és férfi alakl 1.50, 2 frt. Sörös pohár-tálcza, fekete kemény kaucsukból, tézja 3 frt.

Számoló-czédulát kívánatra bérmentve küld
Kertész Tódor műiparú raktára Budapest.

SEC

Talisman

TÖRLEY JÓZS. és T^{SA}

Promontor

(Budapest.)

DIPLOM.

Hirmann Ferencz érczáru-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt

= sörkimérő-készülékeket =

légnomással és szabad. léghűtővel.
Elvállal régi készülékek átalakítását.
Nagy választék
bor- és sör-csapokban,
valamint mindennemű szivattyukban.

Erzeugt Bierschank-Apparate
mittelst Luftdruck
mit patentirtem Bierkühler.
Übernimmt die Umänderung alter Apparate.
Rustwahl
in Wein- und Bierpipen,
sowie aller Gattungen Pumpen.

SÖRÖSKANNÁKAT

és minden más vendéglői, kávéházi és háztartási üvegáru legjobb minőségben, olcsó áron ajánl az

Első magyar üveggyár

részvény-társaság
Raktár Budapest
V., Ferencz József-tér 8. sz.,
az Akadémia közelében.
31 év óta itten fennálló raktárunk mással össze nem tévesztendő.

Legujabb a villamos világítás terén

ugy izzó-, mint ivlámpákban 50—60% áram-megtakarítás.

Reflektor-villamos-izzó-lámpák

60% áram-megtakarítás
rendkívül fehér fénye által kiváló, jelesen kirakatokban és irodahaszfnálatokra alkalmas, darabja 4 korona.

Közönséges izzó-lámpák 35—40% megtakarítása

darabja 1 korona.

Szenzáció az ivlámpákban!!

„Regina“ ivlámpák

a párisi világkiállítás nagy éremmel kitüntetve, szóneszerelés 200 óránként minden külön vezeték nélkül rendes izzólámpa vezetékekkel: fehér, hszta és esendes világítás, 50% -al az eddigiéknél alacsonyabban is kifüggeszthető, miáltal teljesen fölöslegessé válik eddigi kellemetlen magas vezeték. Ez által 30 százalék gyertyafényt nyerünk.

Egyedüli elárusító Ausztria-Magyarország részére:
Budapest, Steiner S. és Tsa, Váci-körut 38.

Tsink-Myra

folyékony crème (teljesen zsirtalan)

Az orosz arisztokraczia legkedveltebb szépitő-szere, mely állandó használatban van elismert kiváló szépségnek.

Mint megbecsülhetetlen legjobb szépitő-szer törvényesen van védve. Használati útmutatással együtt nagy üveg 3 korona, kis üveg 2 korona.

Kapható a feltalálónál:
Szmik Gyula városi gyógyszerertárban, O-Becsén,
valamint gyógyszerertárakban és drogueriákban

CHRISTOFLE & Cie.

cs. és kir. udvari szállítók,
legmagasabb kitüntetés minden kiállításnál.

Magyarországi főraktár

WADLSTEINER F.-nél

üveg-, porcellán-, fayence- és majolikaárúk
gyári raktárában

BUDAPESTEN

IV. ker., Váci-utca 2. sz.

Christofle a valódi ezüst egyedüli pótlója.

12 leves kanál	16.50	1 mártás-mérő	3.50
12 villa	16.50	1 cukorpor-kanál	3.50
12 kes	17.—	1 halas-készlet	9.—
12 kávéskanál	8.50	4 palackkalj	8.50
12 csemege-kes	15.—	1 mustártartó	5.50
12 csemege-villa	15.—	1 kettős sőtartó	2.25
12 csemege-kanál	15.—	1 saláta-készlet	6.—
1 leves-mérő	5.30	1 felvágó-készlet	7.50
1 tej-mérő	3.20	1 ezukor-fogó	1.75
1 főzelékes-kanál	4.—	1 eczet-olajállvány	15.—
1 komposztos-kanál	3.50	1 kabarett-vila	1.50

Prämiirte

Kühl- u. Konservirapparate

anerkannt bester und solidester Konstruktion für
Restaurationen, Brauereien, Kaffeehäuser und Konditoreien
empfiehlt die Fabrik tragbarer Eiskeller des

BERNHARD BRETTNER

Hauptniederlage:

VI. Königsgasse 44.

Fabrik:

Vasváry Pál-Gasse 3.

Auswahl v. Moussir-Pippen, Fass-Spunden, Gefornnes-Reservoirs u. Gefornnes-Maschinen.

Illustrirte Preis-Courante auf Verlangen franko.

BORHEGYI F.

ezelőtt Lápossy F. és társa

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea

főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári áron

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a leg-
jutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Francia pezsgőbor-gyárosok Louis François & Comp.

csász. és kir. udvari és Fülöp szász-coburg-gothai herczeg Ő Fensége udvari szállítói.

Diplome d'Honneur

Lissabon.

Promontor.

Arany érem

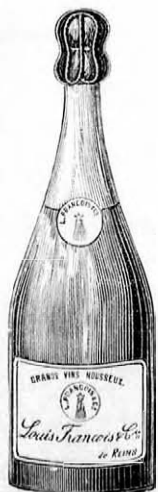
Saris, Nizza, Femesvár, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az
egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok

vagyunk Magyarországon és cégünk mint ilyen a budapesti
herczkedelmi- és váltótörvényoséknél 17,151. sz. a. bejegyezve van.

Főraktár: *Borhegyi Ferencz* ezelőtt *Lápossy*
Budapest, Haas-palota.

Vezérképviselőség: *Ruda és Blochmann, Budapest.*

LEFKOVITS TESTVÉREK

cs. és kir. szab. teke- és dákó-gyárosok

Budapest, VI., Király-utca 36. szám.

Az ezredéves kiállításon a kiállítási nagy érmmel kitüntetve.

Az új, különleges gyártmányainkat, úgy mint: két márványlappal felszerelt fordítható teke-asztalainkat karambol- és bábjátékra szabályozva a legbiztosabb és legkönnyebb zárókeszülékkel. Gyártunk továbbá: stabil karambol és báb (kégi) teke-asztalokat, dákókat, francia módszer szerint, elefántcsont-labdákat és minden e szakba vágó munkákat. Elvállalunk teljes kávéház-borendezéseket a legdiszesebb stíluszerű kivitelben úgy saját mint adott rajzok szerint.

Régi teke-asztalok legjobb kivitelben, valamint dákók és elefántcsont-labdák készíttetnek v. ujakra kicseréltetnek.

Tekeasztalok áthuzása valódi Tuffi-posztóval a legújatnyosabban teljesíttetnek.

TELEFON

„A Vendéglős” és „Kávésipar Szakközlöny” olvasóihoz!

TIZENKÉT év óta szolgálja lapunk a vendéglős- és kávéipar érdekeit. Tizenkét hosszú esztendőnek küzdelmes munkája képezi eltagadhatatlan bizonyítékát annak, hogy lapunk a jól felfogott érdekeket kitartással, derekasan, szakadatlanul védte, teljes energiájával s a körülményekhez képest osztatlan megelégedésre méltán érdemes sikerrel előmozdította.

A megpróbáltatások nehéz esztendőinek átküzdött hosszú sorára visszatekintve, látjuk, hogy olvasóink, lapunk önzetlen, igaz barátai maiglan megmaradtak, s ez az örvedetes tudat képezi legbiztosabb zálogát annak, hogy vállalva, tántoríthatatlanul, esügedést soha nem ismerve, a jövődó viharaitól nem rettegve, régi szép reményeink újra kibontott lobogója alatt bizton indulhátunk a reánk még váró nagy munkába, sikerrel haladhatunk a bár rögös-tövises pályán, s az elmaradhatatlan siker tudatától lelkesítve, törtethetünk előre a kívándó ezél felé: mert nincs tisztés munka, melyre az Ég áldása ne szállna, nincs kitartó törekvés, melyet a siker babérja ne koszoruzna, nincs önzetlen fáradozás, melyet közönségünk elismeréssel, pártolással ne jutalmazna!

Ha nem lettünk volna kitartók a küzdelemben, ma már nyomunkat sem találnák szeretett olvasóink; ha nem önzetlenül fáradoztunk volna a letűnt tizenkét éven át olvasóink jólétének előmozdításán, nem dicsekedhetnénk ma is osztatlan bizalmukkal, melyről minden alkalommal hálásan szoktunk megemlékezni. A csenevész fát kitépi a gyöngye szél is, avagy magában elpusztul, míg az életerős tölgy daczol az évek száz viharával. Dacoltunk mi is tizenkét éven át s lapunk életképességét mindenféle ékesen szóló dicsőítő beszéd helyett jobban dicséri ez a »12« — az idő vasfoga mindent megemészt, de a mit nem tud elpusztítani, arra mindenki rámondja, hogy megállta helyét!

Gondoljanak vissza tisztelt olvasóink arra a tizenkét évre! Mennyi balszerencse, vesztés, megpróbáltatás, csalódás, bú, bánat

érte ezen hosszú idő alatt mindegyiküket! Melyikünk tudná mindezt elsorolni?! De talán jobb rá sem gondolni... Csak azt ne feledjék, hogy mindeme sok vihar között volt egy elválhatlan barátjuk: a mi lapunk; ez soha nem maradt el, folyton küzdött érdekeikért, bátorította esügedéseikben, munkálkodott iparuk fölvirágoztatásán, iparkodott mindnyájukat egyesíteni, tömöríteni s még a leggyászosabb korszakban is lelkesítette, biztatta a kitaró munkára egykor mégis csak felvirradó szép jövő sikereinek reményével, hogy „majd jönni fog, mert jönni kell, egy jobb kor!...”

Hogy lapunk nem egyes emberek céljait, hanem olvasóink összeségének közös érdekeit osztatlanul és önzetlenül szolgálja: ezt a multban a legékesebb szavaknál is szebben szóló tettekkel, munkásságunkkal és tevékenységünkkel bebonyítottuk. Mint-hogy pedig a közös érdek lebegett folyton szemünk előtt, mindig behatóan gondolkoztunk azon módokról és eszközökről, melyekkel olvasóink érdekeit a jövőben is az évek hosszú sorára kiterjedő munkával előmozdítsuk, megvédjük, iparukat felvirágoztatjuk. Az ilyen organumnak, mint a milyen a mi lapunk volt és lesz is, az ilyen faktornak élete, fennállása nem szorítható egy ember életének keskeny határai közé, még kevésbbé lehet oly rövid tartalma, mint a milyen egy ember munkabírása, melyet a fáradságos évek mindinkább csökkentenek.

Lapunk régi tulajdonosa és szerkesztője, Wagner József, ki köré tizenkét évvel ezelőtt bizalommal tömörült tisztelt olvasóink serege s kit e nemes bizalommal annyi idő óta a mai napig szakadatlanul és osztatlanul megtiszteltnek: ma már Isten kegyelméből hetvenkettedik évét éli. Olyan kor ez, mely már sok embernél minden munkaképességet kizár. Hátha még meggondoljuk azt, hogy ezt a magas kort a hirlapírói pályán, a szellemi és fizikai erőt tudvalevőleg egyaránt nagy mértékben kimerítő pályán érte el. De tisztelt olvasóink, ipari

érdekeinek ez agg harciosa ma, munkás életének hetvenkettedik évében, minden egyébre gondol, csak arra nem, hogy ő az írói munkából kiöregedett volna, minden másra kész, csak arra nem, hogy letegye az írói tollat: ő még mindig érzi magában a régi fiatalos erőt és lelkesedést s utolsó lehetéteig sem kíván egyebet, mint barátainak, sorsosainak, tisztelt olvasóinknak érdekeiért küzdeni! Ő még mindig korainak tartja a pihenést, még mindig életerős, munkabíró tollforgató ember, csupán segítöre van szükség, hogy nagy munkáját folytathassa, a meddig csak a nagy Ég élni enged!

Tisztelt Olvasóink! Ez röviden megoklása annak, a mit mai számunk homlokzatán látni méltóztatnak: az önök érdekének agg harciosa egy ifju katonát vett oldala mellé, a kivel karöltve fog tovább küzdeni a régi irányban. Wagner József a laphoz társul vette rokonát, Szentesy Alfonsot, ki már szintén évek óta működik irodalmi téren s most a sajtó öreg bajnokával megosztja a munkát, együtt fognak az önök érdekében fáradozni lapunk régi szellemében.

Tisztelt olvasóinktól ismételtlen, most is azt kérjük, a mit a multban is sokszor kértünk s meg is nyertünk: ez az önök nagybecsü bizalma. Belátták tisztelt olvasóink, hogy lapunk hiánypótló, nélkülözhetlen faktor s egyedül képes iparuk érdekeit úgy megvédeni, mint előmozdítani. Tömörüljenek tehát újra e laphoz. Mi most egyesült erővel, kettőzött szorgalommal vesszük fel a munkát, melynek célja az önök érdeke. Ha megértenek, látni fogják, hogy ez az egyedül út a sikerhez, ha érdekeiket egy oly közös organum védi, mint a mi lapunk volt és lesz is! Mi folytatjuk a nagy munkát, önök se maradjanak el! Egyesüljünk! Ha együtt kitarunk, miénk a jövő sikere!

Kiváló tisztelettel

A szerkesztőség.

A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulatának közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

1901. évi március hó 28-án, d. u. 3 órakor volt az „István főherceg*-szálloda dísztermében az Ipartársulat XXVII. rendes közgyűlése, melyen mintegy 100 tag vett részt.

Gundel János elnök megnyitja a közgyűlést és konstátálva a határozatképességet, a jegyzőkönyv vezetésére a titkárt, hitelesítésére Molnár János és Nagy Jenő tagokat kéri fel. A napirend 1. pontja értelmében a közgyűlés felolvasóftank tekintti az elnökség alábbi évi jelentését:

Tiszelt Közgyűlés!

A kedvezőtlen gazdasági viszonyok, a kereskedelem és ipar terén évek óta tapasztalható pangás iparunkra még nyomasztóbban hatott, mint az előző években, mert annyi panasz és feljelölést alig hallottunk még szaktársaink részéről, mint a múlt évben.

Ipartársulatunk mindenütt segíteni igyekezett, a hol csak bajt látott, a hol a segítségre szükség volt.

Iparkodtunk enyhíteni azokat a sebeket, melyeket a mostoha sors szaktársaink életviszonyain ejtett.

Általánosságban az volt törekvésünk, hogy úgy az államtól, mint a törvényhatóságától könnyítéseket eszközöljünk ki iparunk részére, hogy elviselhetőbb tegyünk a kőzterheket, melyeknek súlya alatt iparunk szenved.

Mindenütt ott voltunk, a hol iparunk érdekeinek megvédéséről volt szó; minden munkában részt vettünk, a hol iparunk javára dolgozni kellett.

S ha az őszinte lelkesedéstől vezérelt tevéink irán sem tudunk mindenben teljes sikert elérni, ez nem a mi jó szándékunkon múlik, hanem azon merev, mondhatjuk ellenséges magatartáson, melyet velünk szemben a hatóságok tanúsítanak s ama rosszindulatú eljáráson, melyet ellenünk a közvélemény képviselőiben a saját minden igaz ok nélkül követ, s melynek csak nemrégiben is igazságérzetünkben melyen elszomorodva voltunk tanui, midőn egyik kiváló szaktársunk a méltatlan megátámadással szemben nem talált védelmet.

*

Ipartársulatunk életében a múlt év azzal kezdődött, hogy szaktársaink olyan bajokat is létezőknek mondtak, a melyek, éppen az ipartársulat közbenjárására, részben vagy egészben már megoldást nyertek. Nevezetesen említve volt, hogy a szatocskó a kimerés gyakorlatától eltiltassanak; holott e kívánság az 1899. évi XXV. törvényczikk 5. §-ában foglalt rendelkezés által úgy is teljesült.

A záróra eltörlése iránt már szintén régebben és több ízben tettünk lépéseket. Legujjabban pedig kieszközlöttük, hogy a székessővárosi hatósága a szálloda, vendéglő stb. iparok gyakorlásáról szóló új szabályrendelet-tervezetbe is felvette.

Az üvegedények hitelesítése ugyancsak ipartársulatunk érdemes elnökének személyes közbenjárására már az 1899. évi 6523. szám alatt megjelent kereskedelemügyi miniszteri rendelettel szabályoztatott.

A felhozott panaszok közül csak egy volt olyan, a melynek orvoslására eddig szándékosan nem vállalkoztunk. De most már eziránt is megtettük a kellő lépéseket, t. i. a kifőző iparról szóló szabályrendelet alkotta végéig is előterjesztést intéztünk a székessővárosi hatóságához, kifejtvén abban, a mi iparunkat — a hozzá hasonló kifőző-ípparral szemben — a hatósági beavatkozás által terhelő hátrányokat.

Ezen előterjesztésünkre a székessővárosi tanácsa már is határozott: értesítve bennünket, hogy az általunk kívánt szabályrendeletet nem tartja ugyan szükségesnek, ahelyett azonban utasította a kerületi előjárásokat, mint elsőfokú iparhatóságokat, hogy a »kifőző iparról« figyelemmel kísérjék, s ott, a hol vizsgálásokat tapasztalnak, megtorlásképpen az 1884. évi XVII. törvényczikk megfelelő szakaszát alkalmazza.

Ugyanebben az ügyben a helybeli m. kir. pénzügyigazgatósághoz is előterjesztést intéztünk, felhívva annak figyelmét a kifőző-üzletekben engedély nélkül folytatott italmérésre, és körve e törvényellenes állapot megszüntetését.

*

Az események sorrendjében fel kell említenünk, hogy szokásos bálunkat a múlt évben is megtartottuk s annak anyagi eredménye tetemesen megkönnyítette az ipartársulatnak a szakiskolával szemben fennálló fenntartási kötelezettségét.

A szállodás-ipart érdekli mozzanat is fordult elő a múlt évben, midőn a »Verein Reisender Kaulteure Österreich-Ungarns« szüneperrattól követelt a szállodásoktól. E tárgyban a szállodások értekezletet tartottak az ipartársulat helyiségében s egyetértőleg visszautasították a tulságba menő követelést.

A járdafoglalási díjak leszállítása iránt újból kérelemmel fordultunk a székessővárosi hatóságához, sajnos, ismét siker nélkül. Azonban ez ügyben a ciklus-jártálat teljes erővel fel fogunk lépni.

Az állami munkaközvetítő-intézet pártolása érdekében a kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett ipartársulatunkhoz. A választmány elhatározta az intézet pártolását, habár időközben arról kellett meggyőződnünk, hogy az intézet — ez irányban hiányos szervezete miatt — éppen a vendéglős-ipar igényeit nem tudja kielégíteni.

Igen élénk mozgalom keletkezett szaktársaink között a múlt évben, egy saját jégygár építése iránt. A terv már

közeledett a megvalósulásához, mert egyik helybeli jégygárossal komoly tárgyalásba bocsátkoztunk. De a befőzés munkája — a pénzkérdésnél felmerült nehézségek miatt — mint már régebben, ezáltal is cserben hagyott bennünket. Őszintén megvallva, a magunk részéről nem is tartjuk, a már meglévő több jégygár mellett, a saját jégygár felállítását kívánatosnak.

Leiki örömmel emlékezünk meg egy reánk nézve igen kellemes eseményről. Nevezetesen: iparunkat érte az a megtiszteltetés, hogy az országos magyar ipar-egyesület múlt évi aranyérmét egyik nagyerdemi szaktársunknak, Glück Frigyes urnak ítélte oda Mindnyájunknak jól esett ez az elismerés, mert az ipari érdemek méltatására legilletékesebb helyről jött.

Glück Frigyes szaktársunk nevével kapcsolatban, mint tőle elválaszthatlan intézményi, említjük szakiskolánkat, mint a hol a múlt évben is meggyőződtünk a vizsgálatok alkalmával arról, hogy céljainak fényesen megfelel, s mi büszkék lehetünk páratlan intézetünkre. Mint a szakiskolai ügyekhez tartozót bejelentjük, hogy a tanfolyamot végzett fiuk részére díszes bizonyítványlapokat készítettünk, a mi 320 korona költséggel terhelte ipartársulatunk pénztárát.

Azonkívül pedig kinyomatuk a kiváló szakszerűséggel szerkesztett magyar olvasókönyvet 1772 korona költséggel. E kiadásokra nézve kérjük a t. közgyűlés jóváhagyását. Mint iparunk fejlődésére nagyfontosságú eredményt kell felemlítenünk, hogy a szakiskola eszméje a Glück Frigyes szaktársunk áldozatkészségével letett alapon az országban is terjed s a legujabb szakiskolákat Aradon és Nagyváradon fogjuk láthatni.

Szakiskolánk fenntartásához a magas kormány a múlt évben is 1000 korona, a székessőváros szintén 1000 korona, az iparkamara pedig 400 korona segélyvel járult, mely pártolástér czuttal is hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Az »Eötvös-alap« országos tenítő-egyesület kérelmére a múlt évben is gondoskodtunk arról, hogy a székessővárosi vidéki tanítóok Budapestben tanuló gyermekei szaktársainknál ellátásban részesüljenek. Az egyesület igazgatóságától úgy mint minden évben, hálá-kifejezésekkel tett köszönmű-irat érkezett ipartársulatunkhoz.

Szaktársaink jótékonyaságának kieszközölésében a fő-érdem Fürst Tivadár és Schnell József urakat illeti, akik a jótéteményre hajlandó szaktársaink összejárásánál fáradozókat buzgalmat tanúsítottak. Fáradozásukért ehelyütt mondunk nekik köszönetet.

Jelentésünk során a múlt évnek reánk nézve legkimagaslóbb eseményéhez érkezünk.

Ahhoz a nagyszabású munkához, melyet az Aradon tartott V. orsz. magyar vendéglős-kongresszuson ipartársulatunk, tekintélyes méltóan képviselve, végzett.

Ugyanis egész befolyásunkkal hozzájárultunk egy régi dhajtásunknak a megvalósításához: a magyar vendéglősök országos szövetségének megalapításához.

A hazafiaság ellen véténénk, ha nem tennék említést arról a lélekemelő ünnepélyről, mely az Aradon tartott kongresszust megelőzte. A kongresszus tagjai testületi zászlóik alatt az aradi szabadságszobor elé vonultak s ott ipartársulatunk érdemes elnöke lekesít, hazafias beszédet mondva, a kongresszus nevében díszes koszort helyezett a szoborra. Ugyancsak lélekreható ünnepélyvel fejezték be az aradi kongresszust az által, hogy kivonultunk a magyar szabadságharc vértanúinak síremlékehez, a hol Glück Frigyes szaktársunk mondta a megdícsőült hajnokok emlékéhez méltó, hazafias beszédet és a kongresszus nevében szintén díszes koszort helyezett a síremlékre.

*

A szállodás, vendéglős stb. iparok gyakorlásáról szóló szabályrendelet-tervezetnek egy a székessővárosi tanács jogbírói osztálya előtt, valamint a községi bizottsági és a közéletmezési bizottságnál folyt tárgyalásán ipartársulatunk képviselőiben részt vett Elnökünk és Glück Frigyes szaktársunk.

Utóbbi még a kereskedelmi és iparkamaránál, valamint az országos magyar ipar-egyesületnél folytatott tárgyalásokon is képviselte iparunkat. Mindketlen teljes szakismeretüket és befolyásukat érvényesítették abból a célból, hogy a szabályrendeletből minden oly intézkedés, mely iparunkra nézve igazságtalan, tehát káros lehetne, kiküszöböltsék.

*

A múlt év alkonyán rendkívül kellemetlen ügy zaklatta föl ugyis elkecseregett szaktársaink kedélyét. A helybeli sörgyárosok legnagyobb meglepetésünkre, egyetértőleg elhatározták, hogy a sör árat 1901. évtől kezdve 1 frrtal felemlék.

A hír rögtön nagy mozgalmat idézett elő és szaktársaink többrendbeli értekezletet tartva, az ipartársulatot írásban felszólították a mozgalom vezetésére, melynek ezélya az volt, hogy a sörgyárosokat szándékukról elterítse. Az ipartársulat tényleg átvette a mozgalom vezetését és küldöttség útján a sörgyárosokkal egyenként, később pedig a sörgyárosok egyesületével örintkezésbe lépett. A tárgyalás folyamán minden érvet felhasználta arra nézve, hogy a sörgyárosokat meggyőzze tervük meglepő kiméletlenségéről. Minden módjában álló eszközök megalapított a sörgyárosok elhatározásával, abból a célból, hogy őket szándékuk megváltoztatására bírja. Azonban a sörgyárosok egyrészt a sör gyártásához szükséges nyers termények drágaságával, másrészt a sörnek az új rendszer szerint való tulságos megadóztatásával, de különösen azzal indokolták a sör árnak fel-emelését, mert az új adózási rendszerből folyólag igen nagy veszteségeket szenvednek az elpusztult sör után is megfizetett adóban. Annait azonban mégis elérünk,

hogy a sörgyárosok eltértek eredeti elhatározásuktól s a sör árat nem 1901. januártól, hanem február havától kezdve és nem 1 frrtal, hanem csak 60 krajczárral emelték. Ez az egyezés nem kötelező azonban senkire nézve s a sörgyárosokkal szemben minden szaktársunk saját belátása szerint járhat el. Megjegyezzük még, hogy ez az ügy az egész országban nagy felháborodást okozott szaktársaink között és több vidéki szakipartársulat felszólítást intézett hozzánk az iránt, hogy a budapesti sörgyárak ellen irányuló mozgalom vezetését ipartársulatunk vegye át és szaktársainkat országos értekezletre hívja Budapestre. Minthogy azonban ipartársulatunk, tekintélyének teljes érvényesítése mellett, ugyis elért annyit, a mennit a sörgyárosok macakosságával szemben elérni lehetett, kénytelenek vagyunk azon meggyőződségünktől kifejezni, hogy az országos mozgalom révén sem érhetünk el többet.

Mint az idegen forgalomra nézve megbeszélhetetlen jelentőségű s a mi iparunkat is közérdeklő dolgot jelentjük, hogy ipartársulatunk érdemes elnöke részvett a vendéglősök »Nemzetközi Egyesületének« Berlinben tartott közgyűlésén és ipartársulatunk nevében meghívta az egyesületet Budapestre. Az egyesület elnöksége írásban értesítette ipartársulatunkat, hogy a közgyűlés szívesen vette a meghívást és elhatározta, hogy 1902. évben Budapestben tartja közgyűlését. A választmány ezen alkalomból elhatározta, hogy lépéseket fog tenni az iránt, hogy egy a magas kormány, mint a székessővárosi hatósága támogassa ipartársulatunkat a »Nemzetközi Egyesület« ideérkezősekorok és itt tartózkodása ideje alatt.

*

Az iparunkat érdekli főbb eseményekről általánosságban beszámolván, áttérünk ipartársulatunk bel-ügyeire és igazgatására. Ehhez képest jelentjük, hogy a múlt évi záró számadást a számvizsgáló-bizottság ismert szigorúval átvizsgálta s annak alapján azt ezennel a t. közgyűlés elé terjesztjük.

Kütkünk a mérlegből, hogy ipartársulatunknak a múlt évben 18,922 kor, 12 fillér bevétele, 16,638 korona 26 fillér kiadása, tehát 2283 kor, 86 fillér bevételi többlet volt.

A vagyon-kimutatás szerint pedig az ipartársulatunk pénzben és értékpapirokban 92,891 kor, 66 fillér, befektetésben pedig 8805 korona 50 fillér értékű vagyonra van.

Az ipartársulat kezelésében levő alapítványok összege 24,556 kor, 70 fillért, a menedékhely alap összege pedig 10,800 kor, 49 fillért tesz ki. Az utóbbi ügygyel kapcsolatban kedves kötelezőségeinket tartjuk bejelenteni, hogy a múlt évben Förster Konrad és Páris Vilmos urak 80 korona adományával, a Pilseni serfőző r.-társaság 100 koronával, Granichstäden és Lütke 50 koronával, ifj. Sprung János 100 koronával, Hubert J. E. 1000 koronával, belatini Braun A. 5 év alatt törlesztendő 1000 koronával, Ungár Mór szintén 5 év alatt törlesztendő 200 koronával, Törley József 200 koronával és néh. id. Kommer Antal 400 koronával gyarapították a menedékhely alapját. Miért is a nagylelkű adományozóknak köszönetünk és hálánkat nyilvánítjuk.

Bejelentjük, hogy az ipartársulatnak a múlt évben 601 tagja volt.

Ezek közül 24 az év folyamán lépett az ipartársulat kötelekebe.

Ezzel szemben elhalálozás által veszítettünk 10 tagot. Üzlet megszűnés miatt pedig 41 tagot, s így az év végén 550 tagot számláltunk.

A könyvrületestéséget önkre jutott tagtársainkkal és családunkkal szemben a múlt évben is nagy mértékben gyakoroltuk, és segélyezésükre 794 koronát fordítottunk: azonkívül hazafias célra, nevezetesen: a »Vörösmarty« szoborra 100 koronát, a »Bethlen« szoborra 20 koronát, más jótékony célra pedig, mint a székessővárosi gyermekeknek felruházására 80 koronát, a menedékhely alapra pedig 289 kor. 12 fillért fordítottunk.

Midőn még az 1901. évre szóló költségvetést is be-terjesztjük, ezzel megbízatásunknak megfelelő, a mélyen tisztelt közgyűlés bizalmát köszönetet mondunk, s a reánk ruházott tisztséget alapszabályaink értelmében ezennel letessük és kérjük, hogy az ipartársulat vezetéséről a napirendre tűzött választás után gondoskodni méltóztassék.

Az évi jelentést a közgyűlés egyhangulag elfogadja. A napirend következő pontjai értelmében litkár felolvassa a számvizsgáló-bizottság jelentését, az 1900. évi zárószámadást és az 1901. évre szóló költségvetést, melyeket lapunk megelőző számában közöltünk. A közgyűlés ezeket észrevétel nélkül elfogadja és a felmentvényt minden irányban egyhangulag megadja.

Következett a napirend indítványokról szóló pontja. Elnök jelenti, hogy a kitűzött határidőn belől egyetlen indítvány érkezett Molnár János tagtól, az 1884. évi ipartörvény végrehajtása illele a kifőzéssel is foglalkozó vendéglősök által váltandó iparengedélyok ügyében. Elnök jelenti, hogy az erre vonatkozó rendelet nem új dolog, hanem csupán az 1884. évi ipartörvény végrehajtása, mely szerint minden vendéglős, a ki meleg ételket is árusít, iparengedélyt, a csupán hideg ételkeket árusítókat pedig iparigazolványt tartoznak a rendelet érvénybe lépése után 3 hónapon belül váltítani.

Az Ipartársulat, tekintettel e határidő rövidségére, kérvényt nyújtott be a miniszterhez, melyben a határidőnek f. é. december hó 31-ig való meghosszabbítását kérte, nemkülönben azt is, hogy

ama vendéglősök, kik már az 1884. évi ipartörvény előtt birtak Pest városától keresma-engedélyt, ne tartozzanak iparengedélyt vállalni.

A miniszter a két kérelem közül az egyiket már is teljesítette, a mennyiben megengedte, hogy az iparengedély váltásának végős határideje 1901. évi december hó 31-ike, a másik kérelmet ellenben azzal utasította el, hogy iparengedélyt csak azok a vendéglősök stb. nem tartoznak vállalni, kik még az 1872. évi VIII. t. cz. életbe lépése előtt és azóta megszkázás nélkül bírnak vendéglős-
ipar üzésre jogosultsággal.

Ezután Molnár János beszél ama sok kellemlenségről, melyet a személyzet oly módon való megadóztatása okoz a vendéglősöknek, hogy adójuk fizetésükből vonandó le és szolgáltatandó be az adóhivatalnak. Sürgős intézkedéseket kér.

Gundel János elnök kijelenti, hogy ez ellen ipari körökben már volt mozgalom, de nagyon is bajos ellene valamit tenni és előreláthatólag nem is lesz sikeres, mert a segítség a törvény megváltoztatásában rejlik. Mindamellett az Ipartársulat e tárgyban is minden lehetőt meg fog tenni.

Molnár János többek hozzászólása után a választ tudomásul veszi.

Köveleték a választások. Elnök az elnökség, választmány és a számvizsgáló bizottság nevében köszönetet mond a tagok bizalmáért és az egész tisztikar nevében lemond. A szavazatszedő-bizottságha Stadler Károly elnökölte alatt Fürst, Schnell, Barabás, Lippert, Tóth és Krámer tagokat küldi ki és a közgyűlést a szavazás tartására felfüggeszti, majd megnyitja a temetkezési egyet közgyűlését. A jegyzőkönyv vezetése titkárt, hitelesítésére Gyáky Mihály és Novotny Károly tagokat kéri fel.

Titkárról felvesszük az 1900. évi vagyongimutatást és mérleget, az 1901. évi költségvetést és a számvizsgáló bizottság jelentését, miután az évi jelentés felolvasottnak tekintetett. A közgyűlés mindezeket egyhangulag elfogadja és az elnökségnek, választmánynak és számvizsgálóknak a felmentvényt megadja. Indítvány egy sem érkezett.

Elnök jelenti, hogy a temetkezési egyesületi tisztségekre folyó szavazás eredményét az ipartársulati eredménnyel együtt fogja kihirdetni, majd néhány lelkes szóval kéri a tagok nagyobb partfogását a temetkezési egyet iránt, bezárja a közgyűlést és ismét megnyitja az ipartársulati közgyűlést.

Stadler Károly, a szavazatszedő-bizottság elnöke, megteszi jelentését, mely szerint beadatott az ipartársulati választásnál összesen 80 szavazat.

A közgyűlés ugyasólván egyhangulag fogadta el a szétszórtot szavazó-lajstromot, melyek szerint az eredmény a következő:

Elnök: Gundel János, alelnök: Wirth Ferencz, pénztárnok! Mehninger Rezső.

Választmányi rendes tagok: Barabás J., Bauer János, Bittner Alajos, Blaschka István, Bokros Károly, Burger Károly, Elm János, Förster Konrad, Fürst Tivadár, Glück Frigyes, Karikás Mihály, Karikás Lajos, Koch József, Kommer Ferencz id., Kommer Ferencz ifj., Kovács E. Mátás, Krist Eerecz, Maloschik Antal, Müller Antal, Nosek Ignác, Petanovits József, Prindl Nándor, Sperl Flóris, Sprung János, Stadler Károly, Steinbeisz János, Schnell József, Tóth József, Vinceze Lajos, Wilburger Károly.

Választmányi póttagok: Ebner Ferencz, Kramer Miksa, Jahn Ede, Kubanek Venczel, Brückner József, Bittner József, Doktor László, Hell József, Huska J., Vielwenig Lajos, Mayer Ferencz, Krist Ferencz ifj.

Számvizsgálók: Reutter Nándor, Lippert Lajos, Illits József.

A temetkezési egyesület tisztikara a megejelt szavazások szerint a következő:

Elnökség, az alapszabályok szerint, az Ipartársulat elnöksége.

Választmányi rendes tagok: Barabás József, Bernhardt Nándor, Bittner Alajos, Döcker Ferencz, Förster Konrad, Fürst Tivadár, Gradwohl Antal, Hausknecht János, Hell József, Jahn Ede, Kamarás Mihály, Karikás Mihály, Koch József, id. Kommer Ferencz, Krist Ferencz, Lippert Lajos, Maloschik János, Maloschik József, Pavelka Antal, Prindl Nándor, Simon Pál, Steinbeisz Nándor, Spall Mátás, Zechmeister József.

Választmányi póttagok: Muzsik Károly, Merl István, Berkovitz János, Schweitz Mihály.

Számvizsgálók: Glück Frigyes, Reutter Nándor, Lippert Lajos.

A választási eredmény kihirdetése után Glück Frigyes választmányi tag emelkedett szólásra és körülbelül a következő lelkes beszédet tartotta:

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

A most megejelt választások után újabb munkát, vállalt magára a választmány. Azt a nagy munkát, mely a vendéglősök összes bajainak orvoslásában áll. Az Ipartársulat választmánya eddig is minden lehető elkövetett az ipar érdekeinek megvédésére, ezután is minden erejével, legjobb tudásával azon lesz. A társadalom minden rétege folyton küzd ama jogok elnyeré-

seért, melyek megilletik, így van ez a mi iparunknál is, így volt mindig. Nem akarjuk ugyan már itt a földön elnyerni a mennyek országát, hanem a törvényeknek és hatóságoknak engedelmessé, mindent el kell követnünk, hogy számtalan sérelmeink orvosoltassanak. Ahhoz azonban, hogy a kormánytól és hatóságoktól mindazt követelhessek és elnyerjük, amit követelni jogunkban áll, nem elég a választmány. Ahhoz — Uraim — legelső sorban összetartásra van szükség. (Helyeslés.) Elsőrendű szükséglet iparunknak, hogy valamennyien, kik munkásai vagyunk, egyöntetűen, vállelve vegyünk részt abban a nagy munkában, melynek eredménye iparunk helyzetének javulása lesz. Mi is csak máról holnapra élünk; nem lehet tudni, hogy az, aki ma gazdag ember, holnap nem lesz-e koldus. Épen azért egy szívtel-lellek kell küzdenünk, hogy valamennyiünk sorsának jobbrafordulását az egyesek helyzete is biztosítva legyen.

Engedjék meg, hogy egy kis visszapillantást vessek a mult eseményre. A multban még nem volt oly tekintélyes iparunknak és művelőinek, mint napjainkban, de ez az erkölcsi emelkedés, ez a jelentőség, melylyel iparunk ma bír, még nem elég; többre kell törekednünk.

A lefolyt esztendő az aknamunka ideje volt. A vezetők minden erejének érvényesülnie kellett a siker érdekében. Ez az aknamunka hasonló volt egy palotához, melynek külsejét tekintve, nem lehet megítélni, jó-e az alapja. De a mi munkánk alapja jó. E munkában nem volt haszonlesés, sem önzérek, csakis önfeláldozás és önzetlenség, párosulva fáradhatatlan buzgalommal. (Helyeslés.) Talán különösként ünneplik fel, hogy épen most beszéltek az ipartársulat vezetőségének működéséről, de jusson eszünkbe, hogy épen most 25 éve annak, hogy iparunk kimagasló büszkesége, Gundel János (Zajos) eljenzés és hosszantartó taps) először foglalta el az elnöki széket és azóta folytonosan be is tölti ezt a nagy tudást, sok tapasztalatot és buzgó munkálkodást igénylő diszes állást.

Ne kívánják, Uraim, hogy most Gundel János érdemeit eeseteljem. Erre nincs szükség, mert hiszen azokat mindenki ismeri, mindenki tisztában van azzal, hogy nálánál alkalmasabb, nálánál derekabb és tiszteletreméltóbb személyiség nem létezik e diszes pozíció betöltésére. Felemlitem talán, hogy ő nap-nap után éber figyelemmel kíséri nemesak az összeség ügyeit, hanem a hozzá forduló magánosokét is? Ma 25 év alatt, hogy ezt a felelősségteljes állást közelegedésre viseli, minden kötelességét úgy teljesítette, mint ezt tisztsége és becsületese ember teljesítheti. (Éljenzés.)

Mélyen tisztelt Közgyűlés! A mai nap nemesak azért emlékeztet, mert szeretett elnökünk 25-ödször választottuk meg újból, hanem azért is, mert az Ipartársulat tiszteletbeli elnöke, idősk Kammer Ernő kartársunk, akit mindenki mint a becsületesség és pontosság példaképét ismer, 25 évvel több ideje, hogy az Ipartársulat vezetésében részt vesz (Éljenzés.) Egy harmadik nagy-érdemű kartársunk, Reutter Nándor, ugyasnak 25-ödször választott meg a számvizsgálói tisztségre. (Éljenzés.)

Ha már manapság, midőn az említett három tiszteletreméltó urnál kisebb érdemű embereket is divik ünnepelni, miért ne tiszteljük meg önmagunkat azzal, hogy Ipartársulatunk kebelében ünnepeljük meg e három kiváló férfit? (Helyeslés.)

Indítványozom tehát, hogy e czéltől legközelebbi közgyűlés tartassék, (Zajos helyeslés.) Indítványozom továbbá, hogy a közgyűlés az előmunkálatokkal bizza meg a választmányt. (Helyeslés.) Indítványozom végül, hogy a választmány kebeléből többtagú bizottság küldessék ki az előmunkálatok gyors elvégzésére. (Helyeslés.) Azt, hogy a mélyen tisztelt Közgyűlés ez indítványaimat elfogadja, azt hiszem, felesleges köszönetet mondanom. Jól esik azonban azt tapasztalom, amiről az önk egyhangú lelkesedése győz meg, hogy iparunk e három disze iránt minő nagy szeretettel és tisztelettel viseltetnek valamennyien. (Éljenzés, taps.)

Glück Frigyes óriási halást tett beszédére Gundel János elnök körülbelül ezeket válaszolta:

Tisztelt Uraim! Glück Frigyes barátom meleg szavai és indítványa igazán nagyon meglepnek. Melegett, mert igazán nem is gondoltam arra, hogy már 25 éve teljesítem ez állásban — melyre az önk bizalma emelt — kötelességemet. Lehet, hogy teendőim egyik-másikban hibáztam; lehet, hogy többet is tehettem volna, de arról meg lehetnek győződve Uraim, hogy a jó szándék és akarat mindig meg volt bennem. Nem rajtam mulott, hogy munkámat mindig nem követtem siker.

Szeretném, ha azt mondhatnám, hogy a mi iparunk helyzete valamennyi iparoké között a legjobb, csak-hogy ezt — sajnos — nem mondhatom. Minél komolyabb a helyzet, annál nagyobb szükségünk van a Glück barátom által említett összetartásra, Tartsunk tehát össze, mert csak így boldogulhatunk.

Az általános elégtelenség idejében jól esik hallanom a megelődés hangját. Habár nem szolgáltam reá, mégis köszönöm Glück barátom elismerését. Az újból reám ruházott tisztséget, mint a közbizalom szép jeléért, a magam és a tisztikar nevében köszönetet mondok önöknek. (Éljenzés.)

Ezután áttért az elnök az országos szövetségre, sajnálattal említvén, hogy ezen, az ország összes vendéglősök stb. egyesíteni akaró szövetségnek ma még alig van 100-nál több tagja, ami nagyon rossz jel, mert azt mutatja, hogy szakköreinkben az összetartás még ma sem erős. Kér mindenkit,

hogy fontolja meg e szövetség nagyjelentőségű czéljait, lépjen kötelékébe és beszéljen rá e végből másokat is. Majd hivatkozva Glück Frigyes ama szavaira, hogy senkinek nem biztos a jövője, a Nyugdíjintézetre hívja fel a közfigyelmet, kéri a közgyűlést, hogy mindenki tartsa szem előtt ez intézet magaslos hivatását, iratkozzék be mindenki és irattassa be személyzetét is. Végül Glück Frigyesnek a diszközgyűlésre vonatkozó indítványát akarta szavazás alá bocsátani, de zajos ellentmondás és eljenzés bizonyította, hogy ezt az indítványt a közgyűlés már egyhangulag elfogadta, mire új-ból köszönetet mondott: majd befejezésül a sör-
árak emeléséről beszélt, kijelentve, hogy ő és társai mindent meglettek ez ügyben, ami csak lehetséges volt és hogy a helyzetet semmiféle orsz. nagygyűlés sem segíthet.

Sprung János indítványára ezután a közgyűlés elhatározta, hogy Stadler Károlynak, kit a közelmultban meg nem érdemelt és méltatlan támadás ért, jegyzőkönyvileg fejezi ki változatlan tiszteletét és bizalmát.

Bokros Károly nyugdíjintézeti elnök szólt ezután. Rövid, de nagyhatalú beszédében reflektálva Gundel-nek a Nyugdíjintézetéről mondott szavaira, ama nézetének alá kifejezést, hogy nagyon sok vendéglős bizonyos alszékenből nem pártolja az intézetet. Kívánatos volna, ha ez az indokolatlan magatartás megváltoznék, mert mindenkinek jól felfogott érdeke, jövőjét biztosítani; fejtegette a Nyugdíjgyűléslet előnyeit több biztosító-társaság fölött, majd hozzájárulva Glück és Sprung indítványaihoz, élteli az elnököt.

A közgyűlés ezzel, az elnök életése közben, véget ért. Itt adjuk hírül azt is, hogy a legközelebb tartandó diszközgyűlés előkészülete czéljából az Ipartársulat választmánya ma, április 1-én d. u. ülést tart.

— A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Keresma-
rosok Ipartársulata a nagyméltóságú kereskedelemügyi
Miniszterhez a következő beadványt intézte:

Nagyméltóságú Miniszter úr!

Kégyelmes Urunk!

Nagyméltóságodnak a II-od fokú iparhatóságokhoz intézett, 1900. évi december hó 15-én kell 86.512/VIII. számú rendelete, mely az 1884. évi XVII. törvényekről reánk, vendéglősökre és keresma-
rosokra vonatkozó részének újabb magyarázatát adja, szaktársaink között mely megdöbbenést keltett, mert most, 17 évvel az ipartörvény életbe léptetése után, az italmérék majdnem kivétel nélkül arra köteleztetnek, hogy az italméresi engedélyen kívül meg iparengedélyt vagy iparigazolványt is válsanak.

Tekintve, hogy igen nagy számban vannak szaktársaink között olyanok, akik az italméresi a vendéglős-iparral kapcsolatban már a regale-jog megváltása előtt időben is gyakoroltak, vagyis erre jogot még a várostól szerettek draga pénzen, tehát iparukat ez alapon, épen az ipartörvény 28. §-ában foglalt rendelkezés szerint „külön engedély nélkül folytathatják”, de mert erre vonatkozó okmányaik, a regale megváltása idején, az italméresi engedély kötelezővé vált megújítása alkalmával a m. kir. pénzügyigazgatásnak beszo-gallatni voltak kénytelenek, s ezen okmányokat vissza nem kapván, ma azt, hogy már régen szerettek iparjogot, igazolni nem tudják, s így az ipartörvény idézett szakaszának világos rendelkezése ellenére is arra kényszerülhetők, hogy most, habár iparukat már 30—40 év óta gyakorolják, új-ból iparengedélyt válsanak.

Esedezünk Nagyméltóságodhoz az iránt: legyen kegyes az ipartörvény idézett szakaszának érvényre emelésével rendeletileg akként intézkedni, hogy az I. fokú iparhatóságok azokat a vendéglősöket és keresma-
rosokat, akik ezen iparágat már az 1884. évi XVII. törvények életbe léptetése előtt is gyakorolták, új iparengedély váltására ne kényszeríthessék, hanem azok iparukat ezentul is külön engedély nélkül folytathassák.

Esedezünk továbbá az iránt is, hogy többi szaktársainkra nézve pedig, a kik az eddigi gyakorlathoz képest — üzletük jelentéktelen voltánál fogva — iparengedélyvel nem bírtak, tekintettel különösen a vendéglős-
ipar terén jelenleg tapasztalható kétségbeesítésre, az iránt is, hogy az iparengedély vagy iparigazolvány megszkázására kitűzött határidőt a folyó év végéig meghosszabbítani kegyeskedjék, mert valóban a kereseti viszonyok olyanok, hogy épen a kisebb üzlettel bíró szaktársaink, a kiknek iparengedélyük nincsen, az engedély megszkázásához szükséges 48 korona költséget egyszerre nélkülözni nem bírják, s kénytelenek lesznek ezen összeget az év végéig a megöltetésre is kevés keresetükből összekuporgatni.

Alázatos kérésünket Nagyméltóságodnak, a magyar iparosok iránt mindenkor tanusított jóakarata ajánlván

Budapestben, 1901. márczius 12-én.

A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Keresma-
rosok Ipartársulata:

Gundel János,
elnök.

A folyó évi február hó 28-án tartott bal alkalmából a jótékony csel iránti tekintetből alábbi felülfizetések folytak be:

Dreher Antal serfözde	400
Első Magyar Rézsvény-Serfözde	300
Ifj. Hagenmacher Henrik serfözde	200
Polgári Rézsvény-Serfözde	200
Louis François pezsgőgyáros	200
Auerfény részv.-társaság	200
Budapesti Légszeszgyár részv.-társaság	200
Hungária nagyszálló részv.-társaság	200
Barensfeld és Wedekind (Heidsiek & Co.) pezsgőgy.	100
Löwenstein Mihály	100
Gerbeaud Emil	90
Gundel János	50
Glück Frigyes	50
Artézia szikvíz részv.-társaság	50
Krausz G. Bécs (Veuve Cliquot)	50
Háttl Tivadár	50
Schreiber Unokaöcsesei	50
Haas Fülöp és fiai	50
Littke Ernő pezsgőgyáros	50
Ungar Samu	50
Magyar villamos részv.-társaság	40
Pilzeni polgári serfözde	40
Aich János	40
Berndorf fémárú részv.-társaság	40
Id. Kommer Ferenc	40
Schultes Emil	34
Huberth J. E. pezsgőgyáros	30
Kunz József és társa	30
Huber Antal sütőmester	24
id. Kammer Ernő	20
Eberhard Antal pezsgőgyáros	20
Budapesti Kávésok Ipartársulata	20
Édeskúthy Lajos	20
Petz Károly	20
Illits József	20
Heszmann Károly kávé	20
Szacelláry György	20
Mosch Béla	20
Teasdale Ottó	20
Radvánszky és Társa jégművek	20
Fechner Maximilian (Prunier Cognac)	20
Borhegyi Ferenc	20
Dr. Hauer Sándor	20
Werner Adolf	20
Stadler Károly	20
Wampetits Ferenc	20
Müller Antal	20
Rajágh Lajos	14
Braun Sámuel	14
Mehring Rezső	14
Seress Márton, Kassa	10
ifj. dr. Ács Károly, Duna-Adony	10
Mattoni Henrik	10
B. B. Fischer, Bécs	10
Fanda Ferenc	10
Fischer Miksa	10
Werstein Mór	10
id. Aich Ferenc	10
Dományi József	10
Mayer József	10
Gürsch Ferenc	10
Nosék Ignác	10
Kralupper J.	10
Darvas Marcellné	10
Marschall József	10
Suehy Ferenc	10
Bauschka József	10
Reutter Nándor	10
ifj. Sprung János	10
Kiss Pollák kávé	10
Foltin Antal	10
Schuller Ferenc	10
Bokros Károly	10
Rózsa	10
Máday Lajos	10
Muhr György	10
Pilzeni serfözde	10
Sturm József	10
Raidl Adolf	10
Kaszás Lajos	10
Kátay Lajos	10
Koch József	10
Maloschik Antal	10
Mayer Ferenc	10
Prindl Nándor	10
báró Selteneimer	10
Keth Károly	8
Gyugy Ödön	8
Loupá Richárd	8
Ebner Ferenc	8
Edelmann Antal	6
Kutsera Ede	6
Lahorszky Andás	6
Poch Sámuelné	6
Reiszner Gyula	6
Brisztoi	6
Varga István	6
Illits R. Temesvár	6
Tálos Ödön	6
Aczél Miksa	5
Kerecz Ferenc	5
Wachetich Ferenc	5
Steiner Gábor	4

Journet Ágostonné	4
Braun Nándor	4
Braun Jagnez	4
Wagner Rajmond	4
Reimprecht Rezső	4
Feig Frigyes	4
Ullits Lőrincz	4
Rettnige S.	4
Lauer Béla Bernát	4
Zoltán	4
Baross	4
Mezey Samu	4
Braun Ignác	4
Jellinek Aurel	4
Pannonia törzsvendég	4
Spalt Máttyás	4
F. J.	4
Dvorsák János	4
Heppe József	3
Deák Ferencz	3
Moser József	2
Rainer Antal	2
Wagner András	2
Boier Zsigmondné	2
B. M.	2
Militics főhadnagy	2
Hegyi Jenő, Fiume	2
Roz	2
Ullmann	2
Berényi	2
R. R.	2
Nyugoti pályaudvar személyzete	2
Wallerstein Ignác	2
Zitterbarth Gyula	2
Strausz József	1
Schiehla Károly	1
K.	1
Mayer József	12
Összesen	3940

Mehring Rezső,
pénztárnok.

Jegyzőkönyv

felvétel a Budapesti Pincér-egylet 1901. márczius hó 12-én tartott választmányi üléséről.

Jelen voltak: Kaszás Lajos elnök, Gajárszky Károly gazda, Krassy Bódogné alelnök, Csizmadia János titkár, Szűts Lajos, Tilscher János, Haberl Róbert, Kinzel Antal, Patonai Géza, Werler Lajos választmányi tagok.

Elnök az ülést megnyitja, jelenti, hogy az Országos Pincér-egyesület akaró tagok részéről újabb iratok érkeztek, melyek közül a választmánynak szöveget, felolvasás végett a titkárnak átad.

A titkár felolvassa a beadványt, melyben észrevétel történik a múlt közgyűlés lefolyásáról és az ott elhangzott ellenbeszédet igyekeznek megcáfolni és hosszabbban fejtegetik az Országos Pincér-egyesület szükségességét s végül kéri a beadványban megnevezett 4 egyleti tagok meghallgatását.

Krassy Bódogné az a nézete, hogy helyt kell adni a beadvány azon részének, hogy az Országos Pincér-egyesület ügye egy legközelebb megtartandó választmányi ülésen tárgyalassék azért is, mert ilyen fontos ügy tárgyalásához kevesen vannak jelen, ellenben a 4 tag meghallgatását illetőleg az a nézete, hogy ezt mellőzni kell, miután ezen ügy a közgyűlésen eléggé meg lett vitatva, a választmány többsége ily értelemben határozott.

Hosszabb eszmecsere után az elnök jelenti, hogy a közgyűlést április 3-ára fogja egybehívni; az erre vonatkozó intézkedéseket magára vállalja.

A kijelölt-bizottságba megválasztottak: Szűts Lajos, Gajárszky Károly, Pauly Antal, Csernák József, Tilscher János, Mitrovicz Adolf és Csizmadia János.

Elfogadott Werler Lajos azon indítványa, hogy az új jelölt névjegyzéke a közgyűlés előtt pár nappal küldessék meg a tagoknak.

A titkár bemutatja Gundel János ur levelét, melyben kétszáz forintot küld az egyletnek, mint a nehaj idősb Kommer Antal ur adományát.

A választmány köszönetét fejezi ki Gundel János urnak, mint az adomány beküldőjének, a hagyományozó emléket pedig jegyzőkönyvben örökíti meg.

Felolvasott Török István szaktanár levele, melyben kéri a választmányt, hogy a már többször megtagadott tiszteletdíjat végre utalványozza ki neki; hosszabb vita után szavazat-többséggel azon határozat hozott, hogy bár elismeri a szaktanár érdemeit, de a mai egyleti viszonyok nem engednek meg semmiféle külön kiadásokat s ezért a folyó évre nem utalványozza ki a kért tiszteletdíjat.

A titkár bemutatja a Budapesti pincér első magyar házi asztaltársaság meghívóját a márczius 15-iki emlék-ünnepélyre; tudomásul vették, egyben az elnök felhívja a tagokat, hogy minél számban vegyenek részt ezen hazafias ünnepélyen.

Bemutattott a budapesti vendéglős-tanonczok szakirányu tanoncz-iskola igazgatóságának levele, melyben a tanonczok részére szerkesztett magyar olvasókönyvet a választmány figyelmébe ajánlja.

A választmány elhatározza, hogy a könyvtár részére egy példányt megvesz.

Végre a Londoni magyar pincér-egylet levele a választmány azt válaszolja, hogy most segélyt nem nyújthat, minekután a viszonyok nem engedik.

A napirend kimerítettelt, az elnök az ülést bezárja.

Kaszás Lajos **Csizmadia János**
titkár

Gajárszky Károly **Pauly Antal**

Hamis borok.

Nemrégiben ismét felmerült a napisajtóban egy rövid híresce alakjában az a szennyes história, mely annak idején olyan óriási port vert fel.

Arról van szó t. i. e híreskében, hogy a belügyminiszter, mint utolsó fórum, végérvényesen helybenhagyta egy pécsi bornyagykereskedő czégre hamis borok gyártásáért és terjesztéséért kirott szigorú büntetést.

Hiszen ismerjük az ügyet. Az akkoriban napról-napra egyre-másra felderülő borhamisítások, melyeknek híre a magyar lapok nyomán az egész világ sajtóját bejárta, aktuálissá és égetővé tették ennek a kérdésnek a feszegetését, a mint az akkor igen széles meredben meg is történt.

A felfedezett borhamisítások szennyes hullámai már-már tulcsapnak minden mértéknek s határon és zűrzavaros árjuk elborítással fenyegette a magyar borkak évszázadok óta föltve őrzött s mind a legújabb időkig jól megóvott hírnevét.

Az egyik napról a másik napra hallottuk, hogy majd itt, majd ott fedeztek fel borhamisítást, némelykor egyszerre az ország három-négy helyéről is jelentették a feltalált nyomokat; az újságok zajt csaptak, heves cizkék jelentek meg a hamisítók ellen, erőlyes rendszabályokat sürgettek, valamint a műborról szóló törvény szigorú végrehajtását, melyet addig csak immel-ámmal alkalmaztak.

Nemcsak akkor, de most is teljesen helyeselnék és méltányoljuk azok törekvését, a kik mindenképen oda igyekeztek hatni, hogy a magyar borkak és helyét az idegen termelésű borok között megtartsa, sőt előbbre is haladjon, hanem mi is segédkezett nyújtottunk és nyújtunk bármikor, hogy a sokszori hamisítások folytán megtépett hírnev újra fényes legyen és teljes épességében ragyogjon tovább.

És bár ezért szigorúan elítéljük nemcsak, sőt egyenesen erőlyes megbüntetését kértük azoknak, a kik nem átalják mérges, sőt a közegészségre teljesen káros pancaikat a jámbor közönséggel megítani és drága pénzen megfizetni, a míg ők zsebükre ütve, nyugodt lelkiismerettel és lelkiifuradás nélkül dúsálnak a fényben, melyet bűnös úton, mások jóléte és egészsége szétrombolásának árán szereztek meg; mégis mondtuk, hogy ez esetben valamilyen kevesebb több lett volna.

Mert ki issza meg mindezeknek a levét? A magyar szőlőtermelő és a magyar borkereskedelem. A külföld, mely addig a magyar borkacozat sűrűn látogatta, a folytonos borhamisítási hírek folytán talán elvesztette bizalmát irányunkban; a kétség helyzetben a gyánu könnyen hozzáférközik a borkereskedők megbízhatóságához, a minck kimaradhatlan következménye az, hogy a külföld kevésbé keresven a magyar bort, a borkereskedelem pangásnak fog indulni; míg a borkivitel, mely pedig nálunk jelentőségletes nemzetgazdasági tényező, egyszerűen el fog enyészni, a minimuma redukálódik és a szőlőtermelők terményüknek a beföldön leendő értékesítésére lesznek utalva. Igen ám, csak hogy a beföldön a folytonos hamisításokkal megriaszított közvélemény még nagyobb bizalmatlanságot fog tanusítani; ennek következménye lesz, hogy a vendéglők, melyekben pedig a borkorfozás-lás teljességgel alapfőnyező és jóvedelmének főforrását képezi, elveszli vendégeit, ipara hanyatlásnak indul és hogy ezt megmenesse, más segédeszközökhöz kénytelen folyamodni. És ezt fogják tenni a borkereskedők is, hogy el ne pusztuljanak és hogy egzisztenciájukat biztosíthassák, azt t. i. hogy figyelmüket a külföldi meg nem támadott borkora fogják irányozni, külföldi borkak fognak impornálni, a külföldi borok — más természetes bor nem létében, a mint az elterjesztelt rémhírek folytán és a fentiekből folyólag az olasz borkak már meg is történt — hálás piacot fognak találni hazánkban; elárasztják a magyar piacot külföldi termelvényekkel, melyeknek jó minőségét igen nehéz ellenőrizni s melyek között bizonyára a fel nem fedezett hamis bor sem lesz ritka s ekkor a magyar borkorfozó koldusbotot vetel kezébe s az évszázadokon át dicsőségletesen vizsgált magyar borkorfozás és borkereskedelem elvesztvén létjogosultságát, természetes alapja hiányában megszűnik létezni s a magyar bor fényes hírneve csak régidőkből maradt emlék lesz.

Sokan talán pesszimizmussal vádolnak, — alap nélkül — ha e cizkét sőtét festsétek tekintik. Pedig nem, tulozunk. Segíteni azonban lehet rajta. Ha elűntetjük azon tényezőket, melyek előidézték, vagy esetleg előidézők a fentebb vázoltakat, kell,

hogy a helyzet is megváltozzék és lényeges javulás álljon be.

Mindenestre az lett volna jó, ha a felfedezett hamisítások nem hozták volna nyilvánosságra, már főleg a külföld irányában fennálló reputációnk és a magyar bor óva őrzött hírneve szempontjából. De ha a titok kípaltant, sőt világra kürtölte a sajtó ezerszáj fantómja, egyetlen orvosszer ismerünk, mely utját állhatja a romlásnak, megmenheli a magyar bortermelést az enyészettől, a magyar borkereskedelmet a pusztulástól és a magyar borpiacot a külföldi bor beözönlésétől. Erélyes rendszabályokra van szükség, mely egyszer s mindenkorra utját állja a borhamisításnak; ne elégedjünk meg a fél-rendszabályokkal, melyek csak zavartabbá tehetik a helyzetet. A hatóságok feleljenek meg szigorúan kötelezőségeiknek, kiserjék a legnagyobb figyelemmel a borral szedelő gazemberek gonoszra irányzott tevékenységét, vessenek gátat a borpancsolók ülmeinek. Hajtásuk végre legkiméletlenebbül a műbogyártásról rendelkező törvényszakaszokat és büntessék meg szigorúan a törvény ellen vétőket. Akkor új lendület nyer a magyar bortermelés és nem lesz szükség külföldre menni, ha jó pohár bort akarunk inni!

Vindicator.

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata minden hét pénteki napján reggelit tart, és pedig:

Április hó 12-én: özv. Schoditsné vendéglőjében, Főherceg Sándor-utca 24. sz.

Április hó 19-én: Burger K.-nál, a Hungária nagyszállodában.

Április hó 5-ikén, nagypénteken, reggeli nem tartatik.

Wagner József ur, lapunk kiadótulajdonosa, betegségeiből szerencsésen felgyógyult és zavartalanul folytatja működését. Az öreg urat nagyszámu barátja és jóakarója üdvözölte ez alkalommal.

Nicklesz Mihály f. A vendéglős-iparnak ismét halottja van, Nicklesz Mihály a kéréhelhetetlen halál legújabb áldozata, ki hosszas szenvedés után, élete 38-ik évében tért az örök világosság honába. Temelése márczius hó 18-án volt a nagykorona-utca 4. sz. a házból nagy gyászoló közönség részvételével. Béke hamvaira!

A debreczeni vendéglős-ipartársulat legközelebb tartott ülésén elhatározta, hogy egy szakirányú tanoncziskola mielőbbi felállítására megkezdje az előmunkálatokat. A debreczeni ipartársulat e tennével követendő példát adott a többi vidéki ipartársulatnak, mert iparunk szakképesítéshez költőségének kimondása, mi régi óhajunk, csakis úgy érhető el, ha az ország minden részében minél előbb és minél több ilyen szakiskola alakul a budapesti mintájára.

Klivényi Ferencz szaktársunk személyzete múlt hó 27-én este Klivényi Ferenczné urnó vendéksége alatt nagyon szép sikerű házi estélyt rendezett, mely a hajnali órákig tartott. Az estélyen jelen voltak Ehm János vendéglős, Hak István vendéglős, Kralupper E. L., a Hubert-féle pozsonyi pezsgőgyár képviselője, Kappel N., a Littke-féle pezsgőgyár képviselője stb. A megjelent hölgyek névsorából a következőket jegyeztük fel:

Asszonyok: Balika Györgyné, Csóka Frigyesné, Kranitz Gyuláné, özv. Hurt Józsefné, Porpovics Etel, Blumm Lujza, Szidarits Lajosné, Beitser Samuné, Schvindler Józsefné, Szabadi Tivadarné, Endrédi Sándorné, Mikola Istvánné, Stern Lipótné, Ernstein Ernestin, Balla Imréné, Kiss Henrikné, Márton Arpádné, Vertheimer Józsefné, Rác Jánosné, Sváb Ferenczné, Spitzer Adolfné, Porjesz Samuné, Schneider Lajosné, özv. Szvoboda Endréné, Sehter Ferenczné, Sachozki Andrásné, Doffing Frigyesné, Bessenyei Gézáné, Grosz Józsefné, Gillner Nándorné, Vermann Rezsóné, Kovács Ferenczné, Haudek Emilné, Leitgeb Józsefné, Meister Jánosné, Böhm Emilné, Bock Ferenczné.

Lednyok: Eirich Margit, Tibik Gizella, Beitser Irén, Back Janka, Major Mimi, Major Róza, Major Ilona, Koch Anna, Koch Karolin, Koch Teréz, Ernstein Berta, Balla Etelka, Gondos Zsófia, Sibi Anna, Podczin Anna, Marton Aranka, Marton Margit, Heszlein Tandler Teréz, Steiner Elza, Ham Lujza, Berger Emma, Alapi Margit, Mers Irma, Schneider Berta, Kozmits Boriska, Brunner Irma, Südi Juliska, Kron Gizella, Julász Mária, Proszonits Róza, Proszonits Juliska, Wittmann Anna, Venczel Mária, Schneider Hermin és Teréz, Králik Aranka, Lech Johann.

Sörfőzők egyesülete. A magyar sörfőzők egyesülete a múlt hóban tartotta rendes évi közgyűlést München Aurél országgyűlési képviselő elnökelete alatt. Az évi jelentés élénk képet nyújt az igazgatóság tavalyi tevékenységéről. Ecselati az új söradótörvények folytán beállott anyagi nehézségeket, melyek orvoslása iránt az egyesület hasz-

tanul fordult a kormányhoz. Elismeri a jelentés, hogy a fennálló egészségtelen viszonyok nemcsak a túlmagas söradó-tételekre és az adó-lehajlás módzataira, hanem a tulhajtott versenyre, valamint arra is vezethetők vissza, hogy a sörfőzők a sörkereskedőkkel és kimerőkkel szemben nincsenek szervezve, — de sajnalattal konstatálja, hogy egyértelmű eljárást a különböző vállalatok szélhúzó érdekei folytán alig lehet létesíteni. Hálás köszönettel vette az egyesület, hogy a pénzügyminiszter az adómentes házi ital kérdésének megoldása által jóvátette a söradó-pótlékról szóló törvény mulasztását, és hogy kilátásba helyezte expozéjában a söripar szomorú helyzetére való tekintettel, a söradó-pótlék leszállítását, de megjegyzi egyuttal, hogy ily intézkedésnek csak akkor volna gyakorlati haszna, ha a kincstár nemcsak a 3 1/3 millió koronára rugó bevételi többlet egy részéről, hanem legalább is a kétszeres összegről mondana le, ugy hogy az adóteher könnyítése minden egyes pohár sörnél juthatna kifejezésre. Az egyesület reméli is, hogy a pénzügyminiszter ezutal a fiskális szempontot háttérbe fogja szorítani, és hogy méltányolva a söriparnak általa is sajnalatosnak jelzett helyzetét, mielőbb javasolni fogja a törvényhozásnak, hogy a túlmagas megállapított söradó-pótlék tétele telemesen leszállítsassék. A közgyűlés a jelentést, valamint a számvizsgálók jelentése alapján az ezután előterjesztett mérleget, egyhangulag tudomásul vette. Az eddigi számvizsgálókat újból megválasztolták.

A pincéz-gyufát, melynek jövedelméből 5%-ot a Nyugdíjintézet és 5%-ot a menházalap javára adományoz a gyár, összes szaktársaink figyelmébe ajánljuk.

Apróságok.

A házbérnegyed napján vigan kártyázik Hajagos ur a Makktesben.

— Hm, hm, — véli Pupák barátja — miért vagy te ma oly jókedvű, holott fertály és az fizetni kell?

— Bánom is én, — szól Hajagos — a háziuram nekem tartozik 60 forinttal.

— Hogy-hogy?

— Hát ugy, hogy én adósa vagyok 90 forint házbérről, ő nálam 150 forint erejéig foglaltatott — tehát most ő tartozik nekem 60 forinttal.

*

Vendég: Pincéz! Már egy óra óta csepegtek és maga csak most jön...

Pincéz: Bocsanát, azt hittem, hogy egy villamos kocsii ül itt. Az szokott nyakrafőre csepegni!

*

Czigány (tányéroz és egy vendégnek visszaad egy krajczárt, amit az beledobott).

Vendég: Mit jelentsen ez?

Czigány: Teesik tunnyi, nálunk uraknál egy krajcsár nem számít, ázsért ádom vissza!

ILONA

„Artesia“

budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok gyára részvény-társaság Budapest, VII., Egressy-út 20/c.

VII., Egressy-út 20/c.

Az Artési savanyuviz a legjobb és legegészségesebb üdítő ital ugy borral, mint bor nélkül.

Elismert orvos-tanári tekintélyek által **gyomor és emésztési** bántalmak megszüntetésére ajánlatot.

Ezen savanyuviz, mely Budapesten a legolcsóbb azonkívül 1/3—1— és 1 1/2 literes porcellán dugóval, légmentesen elzárt palackokban pontosan házhoz szállítunk, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb ember is, kevés pénzen, megszabadulhat olyan netegségtől, melynek gyógyítása sok pénz és sok időt vesz igénybe. A vendéglős uraknak az Artési savanyuvizet 2 literes parafa-dugóval elzárt palackokban is szállítjuk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Telefon 25—57.

Egy szép sarok vendéglő-helyiség
1901. május 1-jére kiadó.

VIII., Népszínház-utca 27. szám.

Bővebbet a házfelügyelőnél.

A lanyha idő beálltával a finoman fűszerezett ERDÉLYI savanyukáposztánk

szétküldése megkezdődött.

Ajánljuk azt kötelezettség nélkül

bérmentve minden magyar vasuti állomáshoz, **hordóval együtt 22 koronával** métermázsáját elegysúlyt számítva, 70—100 kilogramm új fenőfabödönben, 150 kilogr. felül jó erős tölgyfahordóban szállítjuk a káposztát.

Előttünk ismeretlen címeknek csak előleg és utánvét mellett szállítunk.

Nagyobb vétel esetén külön ajánlat.

Edények, jó állapotban, esetleg vissza is vétetnek.

„Transsylvania“ konzervgyár
mint szövetkezet

Déva (Hunyadmegye).

Árjegyzék gyümölcs-, valemény- és gombakonzervekről kívánatra bérmentve megküldetik.

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvény-társaság
BUDAPESTEN.

Ajánlja városi hatóságok, valamint a nagy közönség figyelmébe világszerte kitünő hírnevének örvendő

váltakozó áramu elektromos rendszerét.

Ajánl továbbá: Keresztezéseket és kerekeket kéregöntésből és aczélból.

Kéregöntésű hengereket s hengeryűrűket aprító-gépekhez és golyós zuzomalmok.

Hengerszékét kéregöntésű hengerekkel, valamint egész malomberendezéseket.

Gépeket papír, farost és cellulose gyártására. Turbinákat a helyi viszonyok szerint szerkesztve, pontosan szabályozva.

Gáz- és petroleum-motorokat, álló vagy fekvő egy vagy két hengerrel.

Városi irodánk:

Kossuth Lajos-utca 16. szám

a hol mindig tartjuk dus választékát a világító testeknek a legkülönbözőbb kivitelben és stílusban; ugyanottan megtekinthetők saját rendszerű elektromos-, gáz- és petroleum-motoraink és dynamogépeink is. 172. sz

DOMINO sec
PEZSGŐ

PÁRISI VILÁGKIÁLLÍTÁS
1900
ARANY ÉREM

I. RÓDA
BUDAPEST
ÜLLŐI ÚT 60.

BELATINI BRAUN A.
GYÁR: YELENCE. FEHER M.

Szimon István

fűszer-, csemege-, tea-, rum- és cognac-kereskedés

Fő-üzlet: Budapest, Váci-körut 12.

Fiók-üzletek: Váci-körut 60. *** Teréz-körut 35.

A jáni mindennemű fűszerárut, kül- és belföldi csemegéket mint halak, sajtok, husneműek, angol és belföldi tea-sütemények. Martell, Courvosier, és Curlier frères és Augier frères-féle **francia cognac**, gróf Keglevich István-féle és saját töltésű **magyar cognac**, Pommery, Moët-Chandon, Heidsieck, Roeder, Veuve-Cliquot, Mumm, George Goulet és Piper-Heidsiek-féle **francia pezsgőbor**. Egyedüli főraktára a hirneves pozsonyi Huber J. E.-féle **Gentry-Club** pezsgőnek (az Országos Casino pezsgője). Legfinomabb nyugatindiai kávéfajok kilója kor. 2.40-től feljebb. Mindennemű angol **mártások**, Louis frères-féle francia, Batty-féle angol és belföldi **mustár**. Francia és bozeni **főzelék conservek**. — Befőtt-gyümölcs és izek. — Prágai és pilseni sódar és császárhús. — Debreczeni **kolbász és szalonna**. — Francia és Warhanek-féle **szardiniák**, ajókaszelet és gyűrű. — Kelettengeri **hering**. — Orsovai nagyszemű sótalan és Elbe caviár, osztriga, az idény alatt friss tengeri hal és rák. — Mindennemű sajtok. Francia és hollandi **likőrök**, Bordeauxi és spanyol borok.

☛ Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal, ingyen csomagolás mellett lesznek eszközölve. — Kimerítő árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik. ☛

Telefon-összeköttetés mind a négy üzlettel.

A HUBERT J. E. pozsonyi cég pezsgőborainak

GENTRY CLUB

EXTRA DRY és TRIPLE SEC

(AZ ORSZÁGOS KASZINO PEZSGŐJE)

Vezérképviselőte és főraktára SZIMON ISTVÁN-nál Budapest V., váci-körut 12. sz.

☛ TELEFON. ☛

ÜVEGGYÁRI TELEPEK

azelőtt

SCHREIBER J. és UNOKAÖCSCSEI

BUDAPEST, IV.

régi posta-utca 10 (félemelet).

Nagy raktár

üvegárukban

vendéglők

és kávéházak részére.

1756 B szám.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.